

MUUSIKA

1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- 2) tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- 3) mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- 4) kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- 5) väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- 6) teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb laulupidude traditsiooni edasikandmise protsessis ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;
- 7) teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda;
- 8) teab Eesti ja paikkonna tuntumaid heliloojaid ja interpreete ning väärtustab kultuuritraditsioone;
- 9) mõistab, kuidas huvi valdkonna vastu, muusikalised võimed ja teadmised võimaldavad kujundada sellest hobi (harrastuse) või tulevad tulevikus kasuks ameti valikul.

2. Üld- ja valdkonnapädevuste kujundamine

Kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast. Muusika rõhutab kultuuriteadmisi ja ühisel kultuuripärandil põhinevat kultuuriruumi isiksuse identiteedi osana. Kõigis tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitletavate teemade, analüüsitava tegevuste ja -sündmuste (nt. omakultuuripäev, laulu- ja tantsupeod, erinevad kultuuriüritused) kaudu toetatakse eetiliste ja esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama muusikat eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus - suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme. Muusikaõpetuses aitavad uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, loovtööd, arutlused ja esitlused, ühismusitseerimine klassis, osalemine koorilaulus ning õppeprojektides kujundada koostöövalmidust, väärtustada ja toetada üksteist olenemata religioonist ja rahvuslikust omapäras. Muusikateoste üle arutledes harjuvad õpilased oma seisukohti kaitsma ning teiste arvamustest lugu pidama. Kultuurisündmustel osalemine toetab kultuurilise ühtsustunde kujunemist.

Enesemääratluspädevus - suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi. Muusikaõpetuses on väga oluline anda õpilasele võimalus loometegevuseks ja praktiliseks musitseerimiseks (pillimäng, laulmine) nii klassi- kui ka ringitundides. Nende tegevuste ja tagasiside kaudu õpib õpilane tundma oma huve ja võimeid ning rolli ja käitumist kollektiivis. Kultuuriliste ja sotsiaalsete teemade käsitlemine (erinevate kultuuriürituste külastamine, osalemine laulupeo protsessis, muusikapalade ainek ja sõnumid jne.) aitab kujundada personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti.

Õpipädevus – muusikas kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide rakendamise kaudu, mis võimaldab õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes situatsioonides. Muusikas saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana. Erinevate muusikaliste tegevuste käigus (muusikainstrumentide mänguvõtete, muusikalise kirjaoskuse ja noodilugemisoskuse omandamine) kujundatakse oskusi, mis on aluseks elukestva muusikaharrastuse tekkele.

Suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes. Muusikas on tähtsal kohal muusikateostest, -stiilidest, -ajastutest jms rääkimine, kasutades kirjelduses nii korrektset emakeelt kui ka ainealast terminoloogiat. Aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskust ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Muusikateemaliste referatiivsete ning loovtööde koostamine eeldab oskust mõista teabetekste ning suunab kasutama mitmesuguseid info esitamise viise (tekst, joonis, skeem, tabel, graafik jms).

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – muusikas kasutatakse pädevuse kujundamist toetavaid õppetegevusi ja ülesandeid, kus tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ning analüüsida tulemusi. Õpitakse kasutama muusikaterminoloogiat (kompositsioon, muusikavorm, rütm jne), matemaatika ja tehnoloogia sõnavara ja mõisteid. Loomeülesandeid täites õpitakse kasutama tehnoloogiavahendeid ning innovaatilisi lahendusi, mõistma teaduse ja tehnoloogia rolli muusika arengus.

Ettevõtlikkuspädevus – muusikas vajalike oskuste kujunemist toetavad individuaal- ja rühmatöö, uurimuslikud ning probleemipõhised ülesanded ja õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaeluga. Väärtustatakse uuenduslikke ning loovaid lahendusi. Praktiline loovtegevus annab võimaluse katsetada erinevaid ideede väljendamise ja esitlemise võimalusi, valides leidlikult sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust planeerima ja analüüsima, vastutama tööde lõpetamise ja tulemuse eest. Tutvutakse muusikaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

Digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnast nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, muusikas näiteks loovtööde tegemises, esitluste koostamises, digitaalsete õppematerjalide kasutamises jm.; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnast samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

3. Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega

Eesti keel - sõnavara laiendamine, eneseväljendus, teksti tähenduse mõistmine, silbitamine teksti rütmistamisel, õigekiri, regivärsside ja lihtsamate laulusõnade loomine

Kirjandus – laulutekstide autorid, autorlus

Loodusõpetus - laulud, kuulamispalad, mis on seotud aastaaegadega, laulud lilledest, loomadest, lindudest, ilmastikunähtustest.

Matemaatika - helipikkused, taktimõõdud, muusikapala vorm, murrud, mälu, seostamisoskus, helipikkused ja –kõrgused, helikõrguste vahelised kaugused **Võõrkeeled** – Võõrkeelsete laulutekstide mõistmine. Itaaliakeelsete muusikaalaste terminite tähenduse mõistmine seoses lauludega.

Geograafia - riikide asukohad kaardil, omapära.

Kunstiõpetus - ajastud, stiilid, muusika meeleolu visualiseerimine

Ajalugu – Eesti ja erinevate maade kultuurilugu

Füüsika - helilained, kaja, akustika, dünaamika, tempo

Ühiskonna õpetus – kodu, kodumaa, rahvakalendri tähtpäeva, aeg, liiklus, riigid, rahvad

Kehaline kasvatus – õige kehahoid ja hingamine, kehapilli saated, koordinatsioon, õiged mänguvõtted. Muusikapala ja eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri kujutamine liikumise kaudu, eesti laulu- ja ringmängud. Muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, rahvatants

4. Lõiming õppekava läbivate teemadega

Läbiv teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ - teema käsitlemine keskendub õpilase sotsiaalsetele ja toimetulekuoskustele, oma huvide ja võimete, sealhulgas muusikaliste võimete tundmaõppimisele ning arendamisele. Eesmärk on aidata õpilasel kujundada põhilisi õpioskusi, empaatiavõimet ning suhtlemis- ja enesekontrollioskusi. Õpilasele tutvustatakse muusikaga seotud erialasid ja ameteid, erinevaid muusikalisi harrastusi, aidatakse aru saada tema kui muusika looja ja tarbija rollist. Õppetegevused on: muusika kuulamine; kontsertide ja muusikalavastuste külastamine; omaloomingu ettevalmistamine ja ettekandmine; pillimäng; endale meeldiva muusikalise harrastuse leidmine.

Läbiv teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng“ - arendatakse tahet osaleda peamiselt koduümbruse ja Eesti keskkonnaprobleemide ärähoidmises ja lahendamises ning kujundatakse säästvat ja väärtustavat suhtumist ümbritsevasse elukeskkonda. Õpitakse teadvustama end tarbijana ning toimima keskkonda hoidvalt. Teemad ja õppetegevused: temaatiline laulurepertuaar, looduslikest materjalidest rütmipillide valmistamine, laulupidude traditsioon.

Läbiv teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ - on oluline toetada õpilase initsiatiivi ning pakkuda talle võimalusi ja abi ühisalgatusteks. Osalemine koorilaulus ning sellega seoses laulupidude protsessis, musitseerimine erinevates muusikakollektiivides, aitab kaasa koostööoskuse kujundamisele, oskusele arvestada kaasõpilaste ja nende eripäradega musitseerimisel ning võtma kollektiivis osalemisega kaasnevat vastutust ja

kohustusi. Oluline on suunata õpilasi leidma jõukohastele probleemidele loomingulisi lahendusi ning aidata neil kogeda koos tegutsemise kasulikkust ja vajalikkust.

Läbiv teema „Kultuuriline identiteet“ - läbiva teema käsitlemisel teadvustatakse kultuuri rolli igapäevaelus, väärtustatakse Eesti ja kodukoha kultuurile omaseid muusikailminguid – laulupidude traditsioon, pärimusmuusika, rahvakombed; kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist erinevate maade kultuuritraditsioonidesse, suunates hindama neid kui kultuuride vastastikuse rikastamise vahendit. Õppes ja kasvatuses leitakse võimalusi, kus õppija saab rakendada oma teadmisi ja oskusi omakultuuri tutvustamiseks.

Läbiv teema „Teabekeskond“ - käsitluse keskmes on avalikus ja privaatses ruumis toimimise seaduspärasused ning põhiliste kommunikatsiooniformaatide tundmaõppimine. Ettekannete koostamise jm koduste tööde kaudu arendatakse oskusi informatsiooni leidmiseks muusika ja heliloojate kohta, keskkonna visuaalseks ja heliliseks kujundamiseks. Tutvutakse erinevate andmebaasidega, meediakeskkonna kasutamise võimaluste ja ohtudega ning autorikaitsega seotud õiguste ja kohustustega. Kujundatav pädevus: oskus kriitiliselt hinnata ümbritsevat muusikakeskkonda ja toimida ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi.

Läbiv teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“ - põhineb eelkõige kooli ja õppetööga seonduvatel praktilistel ülesannetel, mis eeldavad tehnoloogia rakendamist muusika loomisel, salvestamisel, esitamisel; arvutimuusika, YouTube-i kasutamine. Tutvustatakse õpilasi muusikainstrumentide loomiseks vajalike materjalidega ning nende arenguga. Kujundatav pädevus: on tutvunud ja kasutab eesmärgipäraselt kaasaegset tehnoloogiat.

Läbiv teema „Tervis ja ohutus“ - pööratakse tähelepanu eelkõige vastavasisuliste väärtushinnangute kujundamisele, õpetuse elulähedusele ja levinuma riskikäitumise ärahoidmisele (käitumine, millega kaasnevad nt vigastused, ohu tekkimine, alkoholi jt uimastite kuritarvitamine, suitsetamine, seksuaalne riskikäitumine, ebatervislik toitumine, vähene kehaline aktiivsus ja kehaline ülekoormus). Õpitakse tundma inimese hääleorganeid, hääle õiget tekitamist ja kasutamist, häälemurde olemust ning häälehoiu põhimõtteid; müra ja valju muusika mõju inimesele. Omandatakse erinevate instrumentide õiged, ohutud mänguvõtted.

Läbiv teema „Väärtused ja kõlblus“ - teadvustatakse ja mõtestatakse kõlbelisi norme ning kujundatakse sallivust ja lugupidamist erinevate inimeste vastu. Muusika õppetegevuste ja teemade kaudu tutvutakse ja väärtustatakse eesti, kohaliku ja maailma kultuuripärandit, kaasaegset loomingut. Väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste ja emotsioonide loomingulist väljendamist. Osaletakse ühiseid väärtusi kujundavatel Põlva Kooli muusikasündmustel (kontserdid ja muusikaetendused). Tähtsustatakse õpilaste endi osalemist ja esinemist ülekoolilistel, linna, maakonna muusikaüritustel, laulupidudel.

5. Õppeaine kirjeldus

Muusikaõpetuse peamiseks eesmärgiks põhikoolis on äratada õpilastes muusikahuvi ning pakkuda rõõmu muusika tegemisest.

Muusikaõpetus toetab õpilaste individuaalse eripära kujunemist, emotsionaalset arengut, musikaalsuse arengut, muusikaliste teadmiste ja oskuste omandamist. Pakkudes erinevaid võimalusi muusikaga tegelemiseks, toetab õppeaine elukestva muusikaharrastuse teket.

Koos teiste õppeainetega aitab muusikaõpetus arendada õpilastes loovust, süvenemis-, suhtlemis-, koostöö- ja üksteise kuulamise oskust, ühtekuuluvustunnet, sallivust, paindlikkust ning läbi ühislaulmise ja koorilaulu sotsiaalseid oskusi ning isamaa-armastust. Tundides märkab, toetab ja arvestab õpetaja õpilaste isiklikku suhet muusikaga (k.a. koolivälisest muusikalist tegevust), aktsepteerib õpilaste muusikamaitset,

kuulamisharjumusi ja muusikamaailma tajumise mitmekülgust. Ühendades õpilaste erinevad muusikalised kogemused, oskused ja anded, juhib õpetaja nad läbi aktiivse musitseerimise, muusika mõistmise ning nautimise avatud ja aktiivse muusikameeleni. Muusikaõpetus üldhariduslikus koolis lähtub R. Pätsi ja H. Kaljuste didaktilis-metoodilistes printsiipidest, milles on ühendatud Z. Kodaly meetod ning C. Orffi muusikaõpetuse süsteem. Õppeaine koostisosad on musitseerimine (s.o. muusikaline eneseväljendus, nagu laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine ja omalooming), muusika kuulamine ja muusikalugu, muusikaline kirjaoskus, õppekäigud. Musitseerides arendatakse isikupära, omandatakse oskused ja teadmised üksi ning koos musitseerimiseks ja loominguks eneseväljenduseks. Omalooming on seotud lihtsate kaasmängude, saadete, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, muusikalise liikumise ja tekstide loomisega. Muusika kuulamisega arendatakse kuulamisoskust, tähelepanu, analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Muusikaloos tutvustatakse erinevaid karaktereid, väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete. Muusikalise kirjaoskuse all mõistetakse ainekavas sisalduvat noodikirja lugemise oskust koos musitseerimisega. Õppekäigud (sh virtuaalsed) kontserdipaikadesse, teatritesse ning muuseumidesse kujundavad õpilaste silmaringi ja muusikalist maitset, teadmisi kohalikust, oma riigi ja Euroopa kultuuripärandist ning nende rollist maailmas ja peamistest kultuurisaavutustest (sh popkultuurist). Muusikaõpetuse lahutamatuks osaks on kontserdielu korraldamine koolis, et õpilastel tekiks muusika kuulamise harjumus ning nad saaksid ürituste korraldamise kogemuse.

6. Hindamine

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest ning Põlva Kooli hindamise korraldustest.

Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekohaks järgneva õppe kujundamisele, stimuleerib ning motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele.

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi.

Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, pillimängu, muusikalist liikumist, omaloomingut, muusika kuulamist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust ning ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, hinnangut enese ja kaasõpilaste osalemisele ning saavutustele õppes.

Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata.

Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana kokkuvõtval hindamisel. Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. II kooliastmes on suurem kaal muusikaliste teadmiste ning oskuste kasutamisel muusikalistes tegevustes.

4.klass - 2 tundi nädalas (70 tundi)

Kooliastme õpitulemused	Õpitulemused ja õppesisu	Metoodilised soovitus	Soovitused hindamiseks	Lõiming	Õpikeskkonna vajadus
<p>* <i>Osaleb meelevõime muusikalistes tegevustes; huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles;</i></p> <p>* <i>oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast</i></p>	<p>Laulmine, pillimäng, liikumine, omalooming, muusika kuulamine.</p>	<p>Kõigi õpilaste võimalikult suur kaasamine muusikalistesse tegevustesse arvestades nende muusikalisi võimeid ja arengut.</p> <p>Vormid: individuaalne, paaris- ja rühmatöö; loovtöö; vestlus ja arutelu.</p>	<p>Eesmärgiks on õpilaste muusikalise arengu toetamine ja loovuse arendamine muusikaliste tegevuste kaudu.</p>	<p>Eesti keel, matemaatika, loodusõpetus, ühiskonnaõpetus, tehnoloogiaõpetus, kunst, kehaline kasvatus, võõrkeeled, ajalugu (arvutiõpetus vastavalt kooli õppekavale)</p>	<p>Liikumist võimaldav ruum, Orffi instrumentaarium, naturaalklaver + tool, süntesaator, plokk-flöödid või 6-7 keelsed väikekanded, omavalmist pillid, astmetrepp, käemärkide tabel, rütmikaardid, rütmimängud rändnoot, noodijoonestikuga tahvel, rahvapillide pildid, heliloojate portreed, muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, interneti-ühendusega arvuti, noodistusprogramm.</p>
<p><u>Laulmine</u></p> <p>* Laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;</p> <p>* laulab koolikooris</p>	<p>* Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest;</p> <p>* laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälsid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule <i>a cappella</i> ja saatega;</p>	<p>* Õpilaste muusikaliste võimete arvestamine ja arendamine individuaalsel ja rühmas laulmisel (ansamblid, koor);</p> <p>* laulude õppimine:</p>	<p>Hindamisel arvestatakse:</p> <p>* loomulikku kehahoiu, selget diktsiooni, väljendusrikkust;</p> <p>* individuaalset ja/või rühmas</p>	<p><u>Eesti keel</u>, Teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, ilmekus.</p> <p><u>Kirjandus</u> Laulutekste</p>	<p>Naturaalklaver + tool, süntesaator, akustiline kitarr, noodijoonestikuga tahvel, rändnoot, astmetrepp; käemärkide tabel .</p>

<p>õpetaja valikul ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust;</p> <p>* oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regi-laulu) ning peast oma kooliastme ühislauke.</p>	<p>* rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;</p> <p>* laulab peast kooliastme ühislauke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eesti hümn (Fr. Pacius), • "Mu isamaa armas" (saksa rhvl), 	<p>noodi järgi astmenimedega, kuulmise ja noodi järgi astmenimedega, kuulmise järgi;</p> <p>* vestlus (laulu sisu, helilooja, teksti autor, muusika väljendusvahendid).</p>	<p>laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust;</p> <p>* aktiivset osavõttu ühislaulmisest;</p> <p>* helikõrguste tabamist lähtudes õpilase võimetest.</p> <p>*õpilase aktiivset osalemist kooli-kooris, silmapaistvat esinemist kooli-üritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvest. õppetegevuse osana koondhindamisel.</p>	<p>autorid.</p> <p><u>Matemaatika</u> Laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus.</p> <p><u>Ühiskonnaõpetus</u> Kodu, kodumaa; rahvakalendri tähtpäevad; aeg (tempo) liiklus.</p> <p><u>Kehaline kasvatus</u> Õige kehahoid ja hingamine.</p>	
<p>* Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);</p> <p>* kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (laulmisel).</p>	<p>* Laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO₁, LE, NA, DI);</p> <p>* duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega;</p>	<p>* Relatiivne meetod – laulmine astmetrepi, käemärkide, rändnoodi, rütmistatud astmete ja noodi järgi, mudellaulud;</p> <p>* kajamäng, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus</p>	<p>Hindamisel arvestatakse:</p> <p>* ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist.</p>	<p><u>Eesti keel</u> Silbitamine teksti rütmistamisel.</p> <p><u>Matemaatika</u> Helipikkused ja -kõrgused, taktimõõt, murrud, helikõrguste vahelised kaugused.</p> <p><u>Kunst/loodusõpetus</u> Looduslike materjalide</p>	

		motiivid.		(puupulgad, kivid jms) kasutam. astmetrepiks <u>Tehnoloogiaõpetus</u> Omavalmistatud muusikateemaliste mängude kasutamine rütmialases töös ja laulmisel relatiivsete astmetega.	
<p><u>Pillimäng</u></p> <p>* Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (pillimängus)</p>	<p>* Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>'des;</p> <p>* rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid;</p> <p>* seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga;</p>	<p>* Orffi pedagoogika – kaasmängud, <i>ostinatod</i>, meloodilis-rütmilised improvisatsioonid;</p> <p>* rütmimängud – rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid;</p> <p>* süvendatult pilli õppinud õpilaste rakendamine musitseerimisel.</p>	<p>Hindamisel arvestatakse:</p> <p>* ülesandes püstit. eesmärkide täitmist;</p> <p>* õpilase aktiivset osalemist instrumentaalansambelis või orkestris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.</p>	<p><u>Matemaatika</u></p> <p>Noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astmenimed ja kolmkõlad). <u>Tehnoloogiaõpetus</u></p> <p>Lihtsate pillide valmistamine.</p> <p><u>Kehaline kasvatus</u></p> <p>Kehapillisaated, hingamine, koordinatsioon, õiged mänguvõtted.</p>	<p>Orffi instrumentarium; trummikomplekt, plokkflöödid või 6-7 keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, rütmikaardid, rütmimängud.</p>
<p><u>Muusikaline liikumine</u></p>	<p>* Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;</p>	<p>* Orffi pedagoogika,</p> <p>* individuaalne, paaris- ja rühmatöö.</p>	<p>Hindamisel arvestatakse:</p> <p>* ülesandes</p>	<p><u>Kehaline kasvatus</u></p> <p>Muusikapalale iseloomuliku</p>	<p>Liikumiseks sobiv ruum; muusikakeskus HIFI,</p>

<p>* Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (liikumises).</p>			<p>püstitatud eesmärkide täitmist; * <i>sisu, meeleolu, ülesehituse ja erinevate muusika karakterite tunnetamist ja väljendamist</i> lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust.</p>	<p>karakteri kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud. <u>Matemaatika</u> Muusikapala vorm.</p>	<p>DVD-mängija, CD-d, DVD-d.</p>
<p><u>Omalooming</u> * Julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades; * kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (omaloomingus).</p>	<p>* Loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või <i>ostinato</i>'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel; * kasutab improvisatsioonides astmemudeleid; * loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne; * kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist.</p>	<p>* Orffi pedagoogika –omaloomingulised kaasmängud, tekstid, muusikaline liikumine; rütmilis-meloodilised improvisatsioonid; * lihtsamate pillide valmistamine; * kirjalik töö – töövihik.</p>	<p>Hindamisel arvestatakse: * ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist; * muusikaliste teadmiste ja väljendusvahendite kasutamist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust.</p>	<p><u>Eesti keel</u> Õigekiri, regivärsside ja lihtsamate laulusõnade loomine, väljendusoskus. <u>Kehaline kasvatus</u> Muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordinatsioon, õiged mänguvõtted. <u>Matemaatika</u> Taktimõõt, murrud, muusikapala vorm. <u>Tööõpetus</u> Lihtsate pillide ja muusikateemaliste mängude valmistam.</p>	<p>Orffi instrumentarium, naturaalklaver, süntesaator, trummikomplekt, plokkflöödid/6-keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, astmetrepp, rütmikaardid rändnoot, noodijoonestikuga tahvel.</p>

				<u>Kunst</u> Rütmikaartide valmistamine. <u>Arvutiõpetus</u> Lihtsate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades.	
<p><u>Muusika kuulamine ja muusikalugu</u></p> <p>* Kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust *Eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikad</p> <p>* Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (muusika kuulamisel)</p>	<p>* Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi; (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm);</p> <p>* iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;</p> <p>* teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.</p> <p>* kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni</p> <p>* kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit</p>	<p>Vestlus, arutelu, individuaalne ja rühmatöö: helilooja, teksti autor, oskussõnad, muusika väljendusvahendid, vorm, hääleliigid, instrumentaal- ja vokaalmuusika, pilliliigid, eesti rahvamuusika, autorlus.</p>	<p>Hindamisel arvestatakse:</p> <p>* arutlus- ja väljendusoskust muusika oskussõnavara kasutades;</p> <p>* 2- ja 3-osalise lihtvormi eristamist;</p> <p>* hääleliikide eristamist kuuldeliselt;</p> <p>* vokaal- ja instrumentaalmuusika eristamist;</p> <p>* pilliliikide eristamist kõla ja välimuse järgi;</p>	<p><u>Eesti keel</u> Sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus- ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline). <u>Kirjandus</u> Autorlus. <u>Kunst</u> Muusika meeleolu visualiseerimine. <u>Matemaatika</u> Võrdlemine, eristam., muusikapala vorm, erinevad taktimõõdud, loogika. <u>Ühiskonnaõpetus</u> Aeg (tempo), kodu- ja kodumaa, riigid, rahvad.</p>	<p>Muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, VHS-id, internetiühendusega arvuti, heliloojate portreed, muusikainstrumentide ja rahvapillide pildid.</p>
<p><u>Muusikaline kirjaoskus ja</u></p>	<p>* Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid</p>	<p>* Individuaalne, paaris- ja rühmatöö;</p>	<p>Hindamisel arvestatakse:</p>	<p><u>Eesti keel</u> õigekiri, sh</p>	<p>Naturaalklaver, internetiühendusega</p>

<p>oskussõnavara</p> <p>* Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (muusikalises kirjaoskuses).</p>	<p>muusikalistes tegevustes: * noodivältused, rütmifiguurid ja pausid:</p> <p>* laulab noodist astmetel SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodi-joonestikul erinevates kõrguspositsioonides; * 2/4, 3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähenduse mõistmine ja arvestamine musitseerimisel; 2-osaline lihtvorm, * mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas: a) eeltakt, viulivõti, klaviatuur, duurhelilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed) b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpreet, improvisatsioon; c) tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, rahvapillid); d) + kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara .</p>	<p>* kirjalik töö – töövihik.</p>	<p>* muusikalise kirjaoskuse rakendamist laulmisel, pillimängus, muusikalises liikumises, omaloomingus; * I ja II kooliastme oskussõnade rakendamist muusika kuulamisel.</p>	<p>muusikal., väljendusoskus. <u>Matemaatika</u> Noodivältused, taktimõõt, vorm, sümbolid, murdarvud, võrdlemine ja eristamine. <u>Inimeseõpetus</u> Meetrum, vaikselt, valjult. <u>Kehaline kasvatus</u> Rahvatants. <u>Kunst</u> Kõlavärv. <u>Võõrkeel</u> Itaaliakeelsete muusikaalaste terminite tähenduse mõistmine seoses lauludega.</p>	<p>arvuti, noodistusprogramm, astmetrepp, rändnoot, noodijoonestikuga tahvel, rütmikaardid, rütmimängud,</p>
--	--	-----------------------------------	---	--	--

<p>Õppekäigud</p> <p><i>* Huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles</i></p>	<p>* Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil; * kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.</p>	<p>* Vestlus, arutelu, individuaalne, paaris- ja rühmatöö; * muud loovad väljundid – visuaalne kunst, dramatiseering, liikumine; * kirjalik töö – töövihik.</p>	<p>Hindamisel arvestatakse: * oma arvamuse põhjendamist; * originaalsust; * väljendusoskust; * muusika oskussõnade kasutamist; * tööpanust.</p>	<p>Eesti keel Õigekiri, sõnavara, sh muusikaline, väljendusoskus. Kunst Muusikaelamuse kujutamine visuaalselt. <u>Kehaline kasvatus</u> Muusikaelamuse kujutamine liikumises ja dramatiseeringus. <u>Matemaatika</u> Loogika, arutlusoskus. <u>Arvutiõpetus</u> Teabe otsimine ja leidmine.</p>	<p>Kontserdid, muusikalavastused, muuseumid, muusikakoolid, raamatukogud, virtuaalsed õppekäigud, õuesõpe.</p>
---	---	---	---	---	--

Kasutatud õppekirjandus:

Moonika Pullerits, Liivi Urbel „Muusikaõpik“ 4. klassile, Tallinn: Avita 2010

Moonika Pullerits, Liivi Urbel „Muusikaõpetuse töövihik“ 4.klassile, Tallinn: Avita 2010

5.klass - 1 tund nädalas (35 tundi)

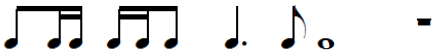
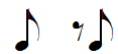
Kooliastme õpitulemused	Õpitulemused ja õppesisu	Metoodilised soovitus	Soovitud hindamiseks	Lõiming	Õpikeskkonna vajadus
<p>* <i>Osaleb meelevõimelises muusikalistes tegevustes; huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles;</i></p> <p>* <i>oskab kuulata iseennast ja teisi koos muusitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslasi</i></p>	<p>Laulmine, pillimäng, liikumine, omalooming, muusika kuulamine.</p>	<p>Kõigi õpilaste võimalikult suur kaasamine muusikalistesse tegevustesse arvestades nende muusikalisi võimeid ja arengut.</p> <p>Vormid: individuaalne, paaris- ja rühmatöö; loovtöö; vestlus ja arutelu.</p>	<p>Eesmärgiks on õpilaste muusikalise arengu toetamine ja loovuse arendamine muusikaliste tegevuste kaudu.</p>	<p>Eesti keel, kirjandus (5., 6.kl), matemaatika, loodusõpetus, ühiskonnaõpetus, tehnoloogiaõpetus, kunst, kehaline kasvatus, võõrkeeled, ajalugu (arvutiõpetus vastavalt kooli õppekavale)</p>	<p>Liikumist võimaldav ruum, Orffi instrumentarium, naturaalklaver tool, süntesaator, plokkflöödid või 6-7 keelsed väikekanded, omavalm. pillid, astmetrepp, käemärkide tabel, rütmikaardid, rütmimängud, rändnoot, noodijoones-tikuga tahvel, rahva- pillide pildid, heliloojate portreed, muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, internetiühendus. arvuti, noodistusprogramm.</p>
<p>Laulmine * Laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;</p>	<p>* Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu</p>	<p>* Õpilaste muusikaliste võimete arvestamine ja arendamine</p>	<p>Hindamisel arvestatakse: * loomulikku kehahoiu, selget diktsiooni,</p>	<p><u>Eesti keel.</u> Teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, ilmekus.</p>	<p>Naturaalklaver +tool, süntesaator, akustiline kitarr, noodijoonestikuga tahvel, rändnoot, astmetrepp;</p>

<p>* laulab koolikooris õpetaja valikul ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust;</p> <p>* oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule.</p>	<p>vajadusest;</p> <p>* laulab eakohaseid ühe- ja kahehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule <i>a cappella</i> ja saatega;</p> <p>* rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;</p> <p>* laulab peast kooliastme ühislaule:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eesti hümn (Fr. Pacius), • "Eesti lipp" (E. Võrk), • "Kas tunned maad" (J. Berad), • "Meil aiaäärne tänavas" (eesti rhl); 	<p>individuaalsel ja rühmas laulmisel (ansamblid, koor);</p> <p>* laulude õppimine: noodi järgi astmenimedega, kuulmise ja noodi järgi astmenimedega, kuulmise järgi;</p> <p>* vestlus (laulu sisu, helilooja, teksti autor, muusika väljendusvahendid)</p>	<p>väljendusrikkust;</p> <p>* individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust;</p> <p>* aktiivset osavõttu ühislaulmisest;</p> <p>* helikõrguste tabamist lähtudes õpilase võimetest.</p> <p>* õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.</p>	<p><u>Kirjandus</u> Laulutekstide autorid. <u>Matemaatika</u> Laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus.</p> <p><u>Ühiskonnaõpetus</u> Kodu, kodumaa; rahvakalendri tähtpäevad; aeg (tempo) liiklus. <u>Kehaline kasvatus</u> Õige kehahoid ja hingamine. <u>Eesti keel</u> Silbitamine teksti rütmistamisel.</p>	<p>käemärkide tabel .</p>
<p>* Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);</p> <p>* kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (laulmisel).</p>	<p>* Laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI);</p> <p>* duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega;</p> <p>* seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega</p>	<p>* Relatiivne meetod – laulmine astmetrepi, käemärkide, rändnoodi, rütmistatud astmete ja noodi järgi, mudellaulud;</p>	<p>Hindamisel arvestatakse:</p> <p>* ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist.</p>	<p><u>Matemaatika</u> Helipikkused ja -kõrgused, taktimõõt, murrud, helikõrguste vahelised kaugused. <u>Kunst/loodusõpetus</u> Looduslike materjalide (puupulgad, kivid jms) kasutamine astmetrepiks</p>	

	g–G2.	* kajamäng, rütmilis-meloodilised *küsimus-vastus motiivid.		<u>Tehnoloogiaõpetus</u> Omavalmistatud muusikateemaliste mängude kasutamine rütmialases töös ja laulmisel relatiivsete astmetega.	
<u>Pillimäng</u> * Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (pillimängus)	* Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i> 'des; * rakendab musitseerides 6-7 keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid; * seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga; * seostab helistikke ja toonika kolmkõlasid C-duur, a-moll pillimänguga;	* Orffi pedagoogika – kaasmängud, <i>ostinatod</i> , meloodilis-rütmilised improvisatsioonid; * rütmimängud – rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised *küsimus-vastus motiivid; * absoluutse süsteemi kasutamine pillimängus; * süvendatult pilli õppinud õpilaste rakendamine musitseerimisel.	Hindamisel arvestatakse: * ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist; *õpilase aktiivset osalemist instrumentaalansambli või orkestris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.	<u>Matemaatika</u> Noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad). <u>Tehnoloogiaõpetus</u> Lihtsate pillide valmistamine. <u>Kehaline kasvatus</u> Kehapillisaated, hingamine, koordinatsioon, õiged mänguvõtted.	Orffi instrumentarium; trummikomplekt, plokkflöödid või 6-7 keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, rütmikaardid, rütmimängud.
<u>Muusikaline liikumine</u>	* Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;	* Orffi pedagoogika, * individuaalne,	Hindamisel arvestatakse: * ülesandes püstitatud	<u>Kehaline kasvatus</u> Muusikapala ja eri maade	Liikumiseks sobiv ruum; muusikakeskus HIFI, DVD-mängija,

<p>* Kasutab üksinda ning koos</p> <p>musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (liikumises).</p>	<p>* tantsib eesti laulu- ja ringmänge;</p> <p>* väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid:</p>	<p>paaris- ja rühmatöö.</p>	<p>eesmärkide täitmist;</p> <p>* <i>sisu, meeleolu, ülesehituse ja erinevate karakterite tunnetamist ja väljendamist</i> lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust.</p>	<p>rahvamuusikale iseloomuliku karakteri kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud.</p> <p><u>Matemaatika</u> Muusikapala vorm.</p>	<p>CD-d, DVD-d.</p>
<p><u>Omalooming</u></p> <p>* Julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;</p> <p>* kasutab üksinda ning koos muusikalisi oskusi ja teadmisi (omaloomingus).</p>	<p>* Loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või <i>ostinato</i>'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;</p> <p>* kasutab improvisatsioonides astmemudeleid;</p> <p>* loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;</p> <p>* kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist.</p>	<p>* Orffi pedagoogika – omaloomingulised kaasmängud, tekstid, muusikaline liikumine; rütmilis-meloodilised improvisatsioonid ;</p> <p>* lihtsamate pillide valmistamine;</p> <p>* kirjalik töö – töövihik.</p>	<p>Hindamisel arvestatakse:</p> <p>* ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist;</p> <p>* muusikaliste teadmiste ja väljendusvahendite kasutamist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust.</p>	<p><u>Eesti keel</u> Õigekiri, regivärsside ja lihtsamate laulusõn. loomine, väljendusosk.</p> <p><u>Kehaline kasvatus</u> Muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, kehapilli-saated, koordineerimine, õiged mänguvõtted.</p> <p><u>Matemaatika</u> Taktimõõt, murrud, muusikapala vorm.</p> <p><u>Tööõpetus</u> Lihtsamate pillide ja muusikateemaliste mängude valmistamine.</p> <p><u>Kunst</u> Rütmikaartide valmistamine.</p>	<p>Orffi instrumentarium, naturaalklaver, süntesaator, trummikomplekt, plokkflöödid/6-keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, astmetrepp, rütmikaardid rändnoot, noodijoonestikuga tahvel.</p>

				<u>Arvutiõpetus</u> Lihtsate muusikapalade loomine muusika-programmi kasutades.	
<p><u>Muusika kuulamine ja muusikalugu</u> * Kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust * Eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaal-muusikat * Leiab iseloomulikke jooni eesti rahvamuusikas</p> <p>* Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi</p>	<p>* Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi; (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm); * iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara; * teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega. * kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni</p> <p>* kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit * tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika</p>	<p>Vestlus, arutelu, individuaalne ja rühmatöö: helilooja, teksti autor, oskussõnad, muusika väljendusvahendi d, vorm, hääleliigid, instrumentaal- ja vokaalmuusika, pilliliigid, eesti rahvamuusika, autorlus.</p>	<p>Hindamisel arvestatakse: * arutlus- ja väljendusoskust muusika oskussõnavara kasutades; * 2- ja 3-osalise lihtvormi eristamist; * vokaal- ja instrumentaalmuusika eristamist; * pilliliikide eristamist kõla ja välimuse järgi; * oskust leida iseloomulikke jooni Eesti rahvamuusikas;</p>	<p><u>Eesti keel</u> Sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus- ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline). <u>Kirjandus</u> Autorlus. <u>Kunst</u> Muusika meeleolu visualiseerimine.</p> <p><u>Matemaatika</u> Võrdlemine, eristamine, muusikapala vorm, erinevad taktimõõdud, loogika. <u>Ühiskonnaõpetus</u> Aeg (tempo), kodu- ja kodumaa, riigid, rahvad. <u>Tehnoloogiaõpetus</u> Omavalmistatud muusikalooliste mängude kasutamine. <u>Ajalugu</u> Eesti ja erinevate</p>	<p>Muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, VHS-id, internetiühendusega arvuti, heliloojate portreed, muusika-instrumentide ja rahvapillide pildid.</p>

(muusika kuulamisel)	suursündmusi;			maade kultuurilugu. <u>Võõrkeeled</u> võõrkeelsete laulu- tekstide mõistmine, sõnaraamatu kasutam. <u>Arvutiõpetus</u> Muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis.	
<u>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara</u> * Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (muusikalises kirjaoskuses).	* Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: * noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: * rütmifiguurid: * laulab noodist astmetel SO, MI, RA, JO, RA ₁ , SO ₁ , JO ¹ , LE, NA, DI, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides; * helilaadi ja helistiku eristamine ja kasutamine, helistikud C - a; * kaheksandik taktimõõdu tutvustamine laulurepertuaarist tulenevalt; * mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas: a) eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-	* Individuaalne, paaris- ja rühmatöö; * kirjalik töö – töövihik.	Hindamisel arvestatakse: * muusikalise kirjaoskuse rakendamist laulmisel, pillimängus, muusikalises liikumises, omaloomingus; * I ja II kooliastme oskussõnade rakendamist muusika kuulamisel.	<u>Eesti keel</u> õigekiri, sh muusikal. väljendusoskus. <u>Matemaatika</u> Noodivältused, taktimõõt, vorm, sümbolid, murdarvud, paralleelsed helistikud võrdlemine ja eristam. <u>Inimeseõpetus</u> Meetrum, vaikselt, valjult, tempo. <u>Kehaline kasvatus</u> Rahvatants. <u>Kunst</u> Kõlavärv. <u>Võõrkeel</u> Itaaliakeelsete muusikaalaste terminite tähenduse	Naturaalklaver, internetiühendusega arvuti, noodistusprogramm, astmetrepp, rändnoot, noodijoonestikuga tahvel, rütmikaardid, rütmimängud,

	<p>helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees (\sharp), bemoll (\flat), bekarr (\natural); paralleelhelistikud</p> <p>b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon;</p> <p>c) tämber, pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, rahvapillid);</p> <p>d) tempo, <i>andante</i>, <i>moderato</i>, <i>allegro</i>, <i>largo</i>, <i>ritenuto</i>, <i>accelerando</i>, dünaamika, <i>piano</i>, <i>forte</i>, <i>mezzopiano</i>, <i>mezzoforte</i>, <i>pianissimo</i>, <i>fortissimo</i>, <i>crescendo</i>, <i>diminuendo</i>;</p> <p>e) + kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara</p>			<p>mõistmine seoses lauludega.</p> <p><u>Arvutiõpetus</u></p> <p>Muusikaterminitele seletuste leidmine internetis</p>	
--	---	--	--	---	--

<p>pekäigud</p> <p><i>vitub oma kooli ja koha kultuurielust osaleb selles</i></p>	<p>* Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil; * kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.</p>	<p>* Vestlus, arutelu, individuaalne, paaris- ja rühmatöö; * muud loovad väljundid – visuaalne kunst, dramatiseering, liikumine; * kirjalik töö – töövihik.</p>	<p>Hindamisel arvestatakse: * oma arvamuse põhjendamist; * originaalsust; * väljendusoskust; * muusika oskussõnade kasutamist; * tööpanust.</p>	<p><u>Eesti keel</u> Õigekiri, sõnavara, sh muusikaline, väljendusoskus. <u>Kunst</u> Muusikaelamuse kujutamine visuaalselt. <u>Kehaline kasvatus</u> Muusikaelamuse kujutamine liikumises ja dramatiseeringus. <u>Matemaatika</u> Loogika, artlusoskus. <u>Arvutiõpetus</u> Teabe otsimine ja leidmine ürituste, institutsioonide kohta.</p>	<p>Kontserdid, muusikalavastused, muuseumid, muusikakoolid, raamatukogud, virtuaalsed õppekäigud, õuesõpe.</p>
--	---	---	---	---	--

Kasutatud õppekirjandus:

Heli Roos „Muusikaõpik“ 5. klassile, Tallinn: Avita 2010

Heli Roos „Muusikaõpetuse töövihik“ 5.klassile, Tallinn: Avita 2010

6.klass – 1 tund nädalas (35 tundi)

Kooliastme õpitulemused	Õpitulemused ja õppesisu	Metoodilised soovitus	Soovitus	Lõiming	Õpikeskkonna vajadus
<p>* Osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes; huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles;</p> <p>* oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslasi</p>	<p>Laulmine, pillimäng, liikumine, omalooming, muusika kuulamine.</p>	<p>Kõigi õpilaste võimalikult suur kaasamine muusikalistesse tegevustesse arvestades nende muusikalisi võimeid ja arengut.</p> <p>Vormid: individuaalne, paaris- ja rühmatöö; loovtöö; vestlus ja arutelu.</p>	<p>Eesmärgiks on õpilaste muusikalise arengu toetamine ja loovuse arendamine muusikaliste tegevuste kaudu.</p>	<p>Eesti keel, kirjandus (5., 6.kl), matemaatika, loodusõpetus, ühiskonnaõpetus, tehnoloogiaõpetus, kunst, kehaline kasvatus, võõrkeeled, ajalugu (arvutiõpetus vastavalt kooli õppekavale)</p>	<p>Liikumist võimaldav ruum, Orffi instrumentaarium, naturaalklaver tool, süntesaator, plokkflöödid või 6-7 keelsed väikekanded, omavalm. pillid, astmetrepp, käemärkide tabel, rütmi-kaardid, rütmimängud, rändnoot, noodijoones-tikuga tahvel, rahvapillide pildid, heliloojate portreed, muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, internetiühendus. arvuti, noodistusprogramm.</p>
<p>Laulmine</p> <p>* Laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära</p>	<p>* Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu</p>	<p>* Õpilaste muusikaliste võimete arvestamine ja</p>	<p>Hindamisel arvestatakse: * loomulikku kehahoidu, selget</p>	<p>Eesti keel, Teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon,</p>	<p>Naturaalklaver +tool, süntesaator, akustiline kitarr, noodijoonestikuga</p>

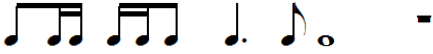
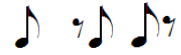
<p>arvestades;</p> <p>* laulab koolikooris õpetaja valikul ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkooss eisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust;</p> <p>* oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule.</p>	<p>vajadusest;</p> <p>* laulab eakohaseid ühe- ja kahehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule <i>a cappella</i> ja saatega;</p> <p>* rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;</p> <p>* laulab peast kooliastme ühislaule:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eesti hümn (Fr. Pacius), • "Kui Kungla rahvas" (K. A. Hermann), • "Mu isamaa armas" (saksa rhvl), • "Püha öö" (F. Gruber), 	<p>arendamine individuaalsel ja rühmas laulmisel (ansamblid, koor);</p> <p>* laulude õppimine: noodi järgi astmenimedega, kuulmise ja noodi järgi astmenimedega, kuulmise järgi;</p> <p>* vestlus (laulu sisu, helilooja, teksti autor, muusika väljendusvahendid)</p>	<p>diktsiooni, väljendusrikkust;</p> <p>* individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtu-des õpilase loomu-likest võimetest ja nende arengust;* aktiivset osavõttu ühislaulmisest;</p> <p>* helikõrguste tabamist lähtudes õpilase võimet.</p> <p>*õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvest. õppetegevuse osana koondhindamisel.</p>	<p>ilmekus.</p> <p><u>Kirjandus</u> Laulutekstide autorid.</p> <p><u>Matemaatika</u> Laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus.</p> <p><u>Ühiskonnaõpetus</u> Kodu, kodumaa; rahvakalendri tähtpäevad; aeg (tempo) liiklus.</p> <p><u>Kehaline kasvatus</u> Õige kehahoid ja hingamine.</p>	<p>tahvel, rändnoot, astmetrepp; käemärkide tabel .</p>
---	---	--	---	---	---

<p>* Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);</p> <p>* kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (laulmisel).</p>	<p>* Laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI);</p> <p>* duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega;</p> <p>* seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega g–G2.</p>	<p>* Relatiivne meetod – laulmine astmetrepi, käemärkide, rändnoodi, rütmistatud astmete ja noodi järgi, mudellaulud;</p> <p>* kajamäng, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid.</p>	<p>Hindamisel arvestatakse:</p> <p>* ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist.</p>	<p><u>Eesti keel</u> Silbitamine teksti rütmistamisel.</p> <p><u>Matemaatika</u> Helipikkused ja -kõrgused, taktimõõt, murrud, helikõrguste vahelised kaugused.</p> <p><u>Kunst/loodusõpetus</u> Looduslike materjalide (puupulgad, kivid jms) kasutamine astmetrepiks</p> <p><u>Tehnoloogiaõpetus</u> Omavalmistatud muusikateemaliste mängude kasutamine rütmialases töös ja laulmisel relatiivsete astmetega.</p>	
<p><u>Pillimäng</u></p> <p>* Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi</p>	<p>* Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>'des;</p> <p>* rakendab musitseerides 6-7 keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid;</p> <p>* seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga</p>	<p>* Orffi pedagoogika – kaasmängud, <i>ostinatod</i>, meloodilis-rütmilised improvisatsioonid</p>	<p>Hindamisel arvestatakse:</p> <p>* ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist;</p> <p>* õpilase aktiivset osalemist instrumentaalansambl</p>	<p><u>Matemaatika</u> Noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad).</p>	<p>Orffi instrumentarium; trummikomplekt, plokkflöödid või 6-7 keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, rütmikaardid,</p>

(pillimängus)	* seostab helistikke G-duur, e-moll ning F-duur ja d-moll pillimänguga.	; <ul style="list-style-type: none"> * rütmimängud – rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid; * absoluutse süsteemi kasutamine pillimängus; * süvendatult pilli õppinud õpilaste rakendamine musitseerimisel. 	is või orkestris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.	<u>Tehnoloogiaõpetus</u> Lihtsate pillide valmistamine. <u>Kehaline kasvatus</u> Kehapillisaated, hingamine, koordineerimine, õiged mänguvõtted.	rütmimängud.
<u>Muusikaline liikumine</u> * Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (liikumises).	* Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi * väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid: (valikuliselt) Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari, Saksa, Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra	* Orffi pedagoogika, * individuaalne, paaris- ja rühmatöö.	Hindamisel arvestatakse: * ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist; * <i>sisu, meeoleolu, ülesehituse ja erinevate maade muusika karakterite tunnetamist ja väljendamist</i> lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust.	<u>Kehaline kasvatus</u> Muusikapala ja eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud. <u>Matemaatika</u> Muusikapala vorm.	Liikumiseks sobiv ruum; muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d.
<u>Omalooming</u> * Julgeb esitada	* Loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või <i>ostinato</i> 'sid keha-, rütmi- ja	* Orffi pedagoogika – omaloomingulise	Hindamisel arvestatakse: * ülesandes püstitatud	<u>Eesti keel</u> Õigekiri, regivärsside ja lihtsamate	Orffi instrumentarium, naturaalklaver, sünte-

<p>ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;</p> <p>* kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (omaloomingus).</p>	<p>plaatpillidel;</p> <p>* kasutab improvisatsioonides astmemudeleid;</p> <p>* loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;</p> <p>* kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist.</p>	<p>d kaasmängud, tekstid, muusikaline liikumine; rütmilis-meloodilised improvisatsioonid ;</p> <p>* lihtsamate pillide valmistamine;</p> <p>* kirjalik töö – töövihik.</p>	<p>eesmärkide täitmist;</p> <p>* muusikaliste teadmiste ja väljendusvahendite kasutamist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust.</p>	<p>laulusõnade loomine, väljendusoskus.</p> <p><u>Kehaline kasvatus</u> Muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, kehapilli-saated, koordinaatsioon, õiged mänguvõtted.</p> <p><u>Matemaatika</u> Taktimõõt, murrud, muusikapala vorm.</p> <p><u>Tööõpetus</u> Lihtsate pillide ja muusikateemaliste mängude valmistamine.</p> <p><u>Kunst</u> Rütmikaartide valmistamine.</p> <p><u>Arvutiõpetus</u> Lihtsate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades.</p>	<p>saator, trummikomplekt, plokkloõdid või 6-7 keelsed väikekanded, omavalmistat. pillid, astmetrepp, rütmikaardid rändnoot, noodijoonestikuga tahvel.</p>
<p><u>Muusika kuulamine ja muusikalugu</u></p> <p>* Kirjeldab ning põhjendab</p>	<p>* Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi; (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm);</p> <p>* iseloomustab kuulatavat muusikapala</p>	<p>Vestlus, arutelu, individuaalne ja rühmatöö: helilooja, teksti autor, oskussõnad,</p>	<p>Hindamisel arvestatakse:</p> <p>* arutlus- ja väljendusoskust muusika oskussõnavara</p>	<p><u>Eesti keel</u> Sõnavara, õigekiri, sh muusikaline väljendus-ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline).</p>	<p>Muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, VHS-id, internetiühendusega arvuti, heliloojate portreed,</p>

<p>suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust</p> <p>* Eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaal- muusikat</p> <p>* Leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikas</p> <p>* Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (muusika kuulamisel)</p>	<p>ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;</p> <p>* teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega</p> <p>* tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi;</p> <p>* on tutvunud (valikuliselt) Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa muusikatraditsioonidega ja suhtub neisse lugupidavalt;</p>	<p>muusika väljendusvahendid, vorm, hääleliigid, instrumentaal- ja vokaalmuusika, pilliliigid, eesti rahvamuusika, autorlus.</p>	<p>kasutades;</p> <p>* 2- ja 3-osalise lihtvormi eristamist;</p> <p>* hääleliikide eristamist kuuldeliselt;</p> <p>* vokaal- ja instrumentaalmuusika eristamist;</p> <p>* pilliliikide eristamist kõla ja välimuse järgi;</p> <p>* oskust leida iseloomulikke jooni Eesti rahvamuusikas;</p> <p>* oskust võrrelda erinevate rahvaste muusikat.</p>	<p><u>Kirjandus</u> Autorlus.</p> <p><u>Kunst</u> Muusika meeleolu visualiseerimine.</p> <p><u>Matemaatika</u> Võrdlemine, eristamine, muusikapala vorm, erinevad taktimõõdud, loogika.</p> <p><u>Ühiskonnaõpetus</u> Aeg (tempo), kodu- ja kodumaa, riigid, rahvad.</p> <p><u>Tehnoloogiaõpetus</u> Omavalmistatud muusikalooliste mängude kasutamine.</p> <p><u>Ajalugu</u> Eesti ja erinevate maade kultuurilugu.</p> <p><u>Võõrkeeled</u> võõrkeelsete laulutekstide mõistmine, sõnaraamatu kasutam.</p> <p><u>Arvutiõpetus</u> Muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis.</p>	<p>muusikainstrumentide ja rahvapillide pildid.</p>
<p><u>Muusikaline kirjaoskus ja</u></p>	<p>* Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid</p>	<p>* Individuaalne, paaris- ja</p>	<p>Hindamisel arvestatakse:</p>	<p>Eesti keel õigekiri, sh</p>	<p>Naturaalklaver, internetiühendusega</p>

<p><u>oskussõnavara</u></p> <p>* Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (muusikalises kirjaoskuses).</p>	<p>muusikalistes tegevustes:</p> <p>* noodivältused, rütmifiguurid ja pausid:</p> <p>* rütmifiguurid:</p> <p>* laulab noodist astmetel SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides;</p> <p>* Helistikud G – e, F – d;</p> <p>* kaheksandik taktimõõdu tutvustamine laulurepertuaarist tulenevalt;</p> <p>* mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas:</p> <p>a) eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud</p> <p>märgid, diees (#), bemoll (b), bekarr (♯); paralleelhelistikud</p> <p>b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpreet, improvisatsioon;</p> <p>c) tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, rahvapillid);</p>	<p>rühmatöö;</p> <p>* kirjalik töö – töövihik.</p>	<p>* muusikalise kirjaoskuse rakendamist laulmisel, pillimängus, muusikalises liikumises, omaloomingus;</p> <p>* I ja II kooliastme oskussõnade rakendamist muusika kuulamisel.</p>	<p>muusikaline, väljendusoskus.</p> <p><u>Matemaatika</u> Noodivältused, taktimõõt, vorm, sümbolid, murdarvud, paralleelsed helistikud, võrdlemine ja eristamine.</p> <p><u>Inimeseõpetus</u> Meetrum, vaikselt, valjult, tempo.</p> <p><u>Kehaline kasvatus</u> Rahvatants.</p> <p><u>Kunst</u> Kõlavärv.</p> <p><u>Võõrkeel</u> Itaaliakeelsete muusikaalaste terminite tähenduse mõistmine seoses lauludega.</p> <p><u>Arvutiõpetus</u> Muusikaterminitele seletuste leidmine internetis</p>	<p>arvuti, noodistusprogramm, astmetrepp, rändnoot, noodijoonestikuga tahvel, rütmikaardid, rütmimängud,</p>
---	---	--	---	---	--

	<p>d) tempo, <i>andante, moderato, allegro, largo, ritenuto, accelerando</i>, dünaamika, <i>piano, forte, mezzopiano, mezzoforte, pianissimo, fortissimo, crescendo, diminuendo</i>;</p> <p>e) + kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara .</p>				
--	--	--	--	--	--

<p>pekäigud</p> <p><i>vitub oma kooli ja koha kultuurielust osaleb selles</i></p>	<p>* Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil; * kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.</p>	<p>* Vestlus, arutelu, individuaalne, paaris- ja rühmatöö; * muud loovad väljundid – visuaalne kunst, dramatiseering, liikumine; * kirjalik töö – töövihik.</p>	<p>Hindamisel arvestatakse: * oma arvamuse põhjendamist; * originaalsust; * väljendusoskust; * muusika oskussõnade kasutamist; * tööpanust.</p>	<p><u>Eesti keel</u> Õigekiri, sõnavara, sh muusikaline, väljendusoskus. <u>Kunst</u> Muusikaelamuse kujutamine visuaalselt. <u>Kehaline kasvatus</u> Muusikaelamuse kujutamine liikumises ja dramatiseeringus. <u>Matemaatika</u> Loogika, artlusoskus. <u>Arvutiõpetus</u> Teabe otsimine ja leidmine ürituste, institutsioonide kohta</p>	<p>Kontserdid, muusikalavastused, muuseumid, muusikakoolid, raamatukogud, virtuaalsed õppekäigud, õuesõpe.</p>
--	---	---	---	--	--

Kasutatud õppekirjandus:

Heli Roos „Muusikaõpik“ 6. klassile, Tallinn: Avita 2012

Heli Roos „Muusikaõpetuse töövihik“ 5.klassile, Tallinn: Avita 2012

Muusika ainekava III kooliaste

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

9. klassi lõpetaja:

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib muusika erinevaid avaldusvorme
- 2) laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt hääle omapärast
- 3) laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja musitseerib tunnis erinevates vokaal- ja pillikoosseisudes
- 4) mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust
- 5) oskab kuulata ennast ja kaaslasi ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides;
- 6) suhtub kohusetundlikult endale võetud ülesannetesse
- 7) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislause
- 8) kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid)
- 9) rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;
- 10) väljendab kuuldud muusika kohta arvamust ning kasutab seisukohta põhjendades ja muusikapalu analüüsides muusikalist oskussõnavara
- 11) leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused;
- 12) väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;
- 13) teab autoriõigusi ning nendega kaasnevaid õigusi ja kohustusi, huvitub muusikaalasest tegevusest ning väärtustab seda ja osaleb kohalikus kultuurielus
- 14) omab ülevaadet muusikaga seotud elukutsest, ametitest ja võimalustest muusikat õppida
- 15) kasutab muusikalistes tegevustes infotehnoloogia vahendeid.

2. Üld- ja valdkonnapädevuste kujundamine

Kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast. Muusika rõhutab kultuuriteadmisi ja ühisel kultuuripärandil põhinevat kultuuriruumi isiksuse identiteedi osana. Kõigis tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitlevate teemade, analüüsivate muusikateoste ja -sündmuste (nt. omakultuuripäev, laulu- ja tantsupeod, erinevad kultuuriüritused) kaudu toetatakse eetiliste ja esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama muusikat eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus - suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme. Muusikaõpetuses aitavad uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, loovtööd, arutlused ja esitlused, ühismusitseerimine klassis, osalemine koorilaulus ning õppeprojektides kujundada

koostöövalmidust, väärtustada ja toetada üksteist olenemata religioonist ja rahvuslikust omapärasest. Muusikateoste üle arutledes harjuvad õpilased oma seisukohti kaitsma ning teiste arvamustest lugu pidama. Kultuurisündmustel osalemine toetab kultuurilise ühtsustunde kujunemist.

Enesemääratluspädevus - suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi. Muusikaõpetuses on väga oluline anda õpilasele võimalus loometegevuseks ja praktiliseks musitseerimiseks (pillimäng, laulmine) nii klassi- kui ka ringitundides. Nende tegevuste ja tagasiside kaudu õpib õpilane tundma oma huve ja võimeid ning rolli ja käitumist kollektiivis. Kultuuriliste ja sotsiaalsete teemade käsitlemine (erinevate kultuuriürituste külastamine, osalemine laulupeo protsessis, muusikapalade ainestik ning sõnumid jne.) aitab kujundada personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti.

Õpipädevus – muusikas kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide rakendamise kaudu, mis võimaldab õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes situatsioonides. Muusikas saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana. Erinevate muusikaliste tegevuste käigus (muusikainstrumentide mänguvõtete, muusikalise kirjaoskuse ja noodilugemisoskuse omandamine) kujundatakse oskusi, mis on aluseks elukestva muusikaharrastuse tekkele.

Suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes. Muusikas on tähtsal kohal muusikateostest, -stiilidest, -ajastutest jms rääkimine, kasutades kirjelduses nii korrektset emakeelt kui ka ainealast terminoloogiat. Aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskust ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Muusikateemaliste referatiivsete ning loovtööde koostamine eeldab oskust mõista teabetekste ning suunab kasutama mitmesuguseid info esitamise viise (tekst, joonis, skeem, tabel, graafik jms).

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – muusikas kasutatakse pädevuse kujundamist toetavaid õppetegevusi ja ülesandeid, kus tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahendusteede üle, põhjendada valikuid ning analüüsida tulemusi. Õpitakse kasutama muusikaterminoloogiat (kompositsioon, muusikavorm, rütm jne), matemaatika ja tehnoloogia sõnavara ja mõisteid. Looülesandeid täites õpitakse kasutama tehnoloogiavahendeid ning innovaatilisi lahendusi, mõistma teaduse ja tehnoloogia rolli muusika arengus.

Ettevõtlikkuspädevus – muusikas vajalike oskuste kujunemist toetavad individuaal- ja rühmatöö, uurimuslikud ning probleemipõhised ülesanded ja õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaeluga. Väärtustatakse uuenduslikke ning loovaid lahendusi. Praktiline loovtegevus annab võimaluse katsetada erinevaid ideede väljendamise ja esitlemise võimalusi, valides leidlikult sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust planeerima ja analüüsima, vastutama tööde lõpetamise ja tulemuse eest. Tutvutakse muusikaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

Digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnast nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukonnades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, muusikas näiteks loovtööde tegemises, esitluste koostamises, digitaalsete õppematerjalide kasutamises jm.; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

3. Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega

Eesti keel – kõneoskus, eneseväljendus, sõnavara laiendamine, rahvalaulude kaudu kunagi kasutatud keele, keelevormi ja sõnavara tundma õppimine.

Kirjandus – lugemisoskus, luuletajad, lauluteksti analüüsimine, mõtestamine, kultuuriloolise tausta mõistmine.

Võõrkeeled – info hankimine Internetist, võõrkeelsete laulude laulmine.

Matemaatika – noodiõpetus, helide järgnevused, intervallid, akordid, muusikapala vorm, mälu, seostamisoskus

Ajalugu – heliloojate elulood, kultuuri arenguloo käsitus koos ajastu tähtsamate sündmustega - milline on aeg, selline on ka muusika.

Inimeseõpetus – tunnete väljendamine, arvamuse esitamine, põhjendamine, sallivus

Ühiskonnaõpetus – meedia, teabekeskond, infoühiskond, autoriõigused, eetika. Eestis ilmuvate muusikaajakirjad, raadio- ja teleaadete tutvustamine

Geograafia - Rahvaste muusika, riikide geograafiline asend

Bioloogia – inimene, õige hingamine laulmisel, hääleaparaat

Füüsika - helilained, kaja, akustika, dünaamika, tempo

Kunstiõpetus - ajastud, stiilid, muusikvormid, muusika meeleolu visualiseerimine

Kehaline kasvatus – muusikaline liikumine, loov liikumine, tants, eesti laulu- ja ringmängud.

4. Lõiming õppekava läbivate teemadega

Läbiv teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ - teema käsitlemine keskendub õpilase sotsiaalsetele ja toimetulekuoskustele, oma huvid ja võimete, sealhulgas muusikaliste võimete tundmaõppimisele ning arendamisele. Eesmärk on aidata õpilasel edasi kujundada põhilisi õpioskusi, empaatiavõimet ning suhtlemis- ja enesekontrollioskusi. Õpilasele tutvustatakse muusikaga seotud erialasid ja ameteid, erinevaid muusikalisi harrastusi, aidatakse aru saada tema kui muusika looja ja tarbija rollist. Õppetegevused on: muusika kuulamine; kontsertide ja muusikalavastuste külastamine; omaloomingu ettevalmistamine ja ettekandmine; pillimäng; endale meeldiva muusikalise harrastuse leidmine. Õpilastele vahendatakse teavet edasiõppimisvõimaluste kohta ning luuakse võimalus saada kutsenõustamist.

Läbiv teema „Keskond ja jätkusuutlik areng“ - arendatakse tahet osaleda peamiselt koduümbruse ja Eesti keskkonnaprobleemide ärähoidmises ja lahendamises ning kujundatakse säästvat ja väärtustavat suhtumist ümbritsevasse elukeskkonda. Eesmärk on kujundada arusaama loodusest kui tervikustemist, looduskeskkonna haprusest ning inimese sõltuvusest loodusvaradest ja -ressurssidest. Õpitakse teadvustama end tarbijana ning toimima keskkonda hoidvalt. Läbi laulurepertuaari antakse lastele edasi sõnum keskkonna hoiust, erinevate teoste kuulamine, mis on autorite poolt kirjutatud just sellel eesmärgil – kaitsta loodust ja keskkonda.

Läbiv teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ - on oluline toetada õpilase initsiatiivi ning pakkuda talle võimalusi ja abi ühisalgatusteks. Kodanikualgatuse ning vabatahtlikuna tegutsemise mõistmiseks ja motiveerimiseks ning ettevõtlikkuse arendamiseks tutvustatakse õpilasele võimalusi osaleda tegevustes paikkonna hüvanguks ning teda julgustatakse neis tegevustes osalema. Kaasatakse õpilasi erinevatel üritustel

esinema – MTÜ-de ühisüritused, vallaüritused, kooliüritused. Osalemine koorilaulus ning sellega seoses kohaliku ning üle-eestilise laulupidude protsessis, musitseerimine erinevates muusikakollektiivides, aitab kaasa koostööoskuse kujundamisele, oskusele arvestada kaasõpilaste ja nende eripäradega musitseerimisel ning võtma kollektiivis osalemisega kaasnevat vastutust ja kohustusi. Oluline on suunata õpilasi leidma jõukohastele probleemidele loomingulisi lahendusi ning aidata neil kogeda koos tegutsemise kasulikkust ja vajalikkust.

Läbiv teema „Kultuuriline identiteet“ - kolmandas kooliastmes on keskne aidata õpilasel mõista, et omaenda tugev kultuuriline identiteet toetab teda teistes kultuurides orienteerumisel. Õpilasele pakutakse erinevaid võimalusi omandada kogemusi ning süvendada teadmisi teistest kultuuridest, saada elamusi erinevatest kunsti- ja kultuurivaldkondadest, sealhulgas võimalust kaasa lüüa kohalike kultuurisündmuste ettevalmistamises ja läbiviimises. 7. – 9. klassis läbitakse teema “Maailma rahvaste muusika”, kus tutvutakse erinevate maade kultuuri, ajaloo ja muusikaga.

Läbiv teema „Teabekeskond“ - õpitakse mõistma ja analüüsima meedia rolle ühiskonnas, sealhulgas majanduselusel, ning kasutama meediat teabeallikana. Senisest olulisemaks muutub teabe usaldusväärsuse kriitiline hindamine, kuna õpilane hakkab leitud teavet järjest rohkem kasutama isiklike otsuste tegemiseks (nt õppimisvõimalusi valides). Õpetus ja kasvatus töös aitavad õpilasel mõista internetis leiduvaid võimalusi ja ohte ning ennast ja oma privaatsust kaitsta; iseseisev teabeotsing muutub õpilasele harjumuspäraseks. Õpilasel on võimalus teha muusikas uurimistöö, mis eeldab head meedia tundmist, oskust leida infot erinevatest allikatest ja head orienteerumist teabekeskonnas.

Läbiv teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“ - põhineb eelkõige kooli ja õppetööga seonduvatel praktilistel ülesannetel, mis eeldavad tehnoloogia rakendamist muusika loomisel, salvestamisel, esitamisel; arvutimuusika, youtube kasutamine. Tutvustatakse õpilasi muusikainstrumentide loomiseks vajalike materjalidega ning nende arenguga. Kujundatav pädevus: on tutvunud ja kasutab eesmärgipäraselt kaasaegset tehnoloogiat. Õpilane valmistab muusikas erinevatel teemadel ettekandeid, mida esitleb kogu klassile Power Point`is.

Läbiv teema „Tervis ja ohutus“ - pööratakse tähelepanu eelkõige vastavasisuliste väärtushinnangute kujundamisele, õpetuse elulähedusele ja levinuma riskikäitumise ärahoidmisele (käitumine, millega kaasnevad nt vigastused, ohu tekkimine, alkoholi jt uimastite kuritarvitamine, suitsetamine, seksuaalne riskikäitumine, ebatervislik toitumine, vähene kehaline aktiivsus ja kehaline ülekoormus). Õpitakse tundma inimese hääleorganeid, hääle õiget tekitamist ja kasutamist, häälemurde olemust ning häälehoiu põhimõtteid; müra ja valju muusika mõju inimesele. Omandatakse erinevate instrumentide õiged, ohutud mänguvõtted.

Läbiv teema „Väärtused ja kõlblus“ - teadvustatakse ja mõtestatakse kõlbelisi norme ning kujundatakse sallivust ja lugupidamist erinevate inimeste, maailmavaadete ning religioonide vastu. Muusikaõpetuses tõuseb eelkõige esile väärtuspädevus, mis kujuneb nii muusikakultuuri ja kultuuripärandi tutvustamise kui ka omandamise kaudu. Kultuuriloo õppimine avardab õpilase silmaringi, aitab omandada edaspidiseks iseseisvaks eluks vajalikke teadmisi, oskusi ja kogemusi, loob seoseid nii erinevate õppeainete kui ka inimelu erinevate valdkondade vahel, kasvatab ja arendab huvi ja armastust muusika ja kunsti vastu. Väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste ja emotsioonide loomingulist väljendamist. Osaletakse ühiseid väärtusi kujundavatel Põlva Kooli muusikasündmustel (kontserdid ja muusikaetendused). Tähtsustatakse õpilaste endi osalemist ja esinemist ülekoollistel, linna, maakonna muusikaüritustel, laulupidudel.

5. Õppeaine kirjeldus

Muusikaõpetuse peamiseks eesmärgiks põhikoolis on äratada õpilastes muusikahuvi ning pakkuda rõõmu muusika tegemisest.

Muusikaõpetus toetab õpilaste individuaalse eripära kujunemist, emotsionaalset arengut, musikaalsuse arengut, muusikaliste teadmiste ja oskuste omandamist. Pakkudes erinevaid võimalusi muusikaga tegelemiseks, toetab õppeaine elukestva muusikaharrastuse teket. Praktiline muusikaga tegelemine arendab tundemaailma, intuiitiivset ja loovat mõtlemist.

Koos teiste õppeainetega aitab muusikaõpetus arendada õpilastes loovust, süvenemis-, suhtlemis-, koostöö- ja üksteise kuulamise oskust, ühtekuuluvustunnet, sallivust, paindlikkust ning läbi ühislaulmise ja koorilaulu sotsiaalseid oskusi ning isamaa-armastust. Tundides märkab, toetab ja arvestab õpetaja õpilaste isiklikku suhet muusikaga (k.a. koolivälisest muusikalist tegevust), aktsepteerib õpilaste muusikamaitset, kuulamisharjumusi ja muusikamaailma tajumise mitmekülgsust. Ühendades õpilaste erinevad muusikalised kogemused, oskused ja anded, juhib õpetaja nad läbi aktiivse musitseerimise, muusika mõistmise ning nautimise avatud ja aktiivse muusikameeleni. Musitseerimises lähtutakse eakohasusest ja õpilaste muusikalisest võimekusest.

Muusikaõpetus üldhariduslikus koolis lähtub R. Pätsi ja H. Kaljuste didaktilis-metoodilistes printsiipidest, milles on ühendatud Z. Kodaly meetod ning

C. Orffi muusikaõpetuse süsteem. Õppeaine koostisosad on musitseerimine (s.o. muusikaline eneseväljendus, nagu laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine ja omalooming), muusika kuulamine ja muusikalugu, muusikaline kirjaoskus, õppekäigud.

Musitseerides arendatakse isikupära, omandatakse oskused ja teadmised üksi ning koos musitseerimiseks ja loominguliseks eneseväljenduseks.

Omalooming on seotud lihtsate kaasmängude, saadete, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, muusikalise liikumise ja tekstide loomisega.

Muusika kuulamisega arendatakse kuulamisoskust, tähelepanu, analüüsivõimet ja võrdlusoskust.

Muusikaloos tutvustatakse erinevaid karaktereid, väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete.

Muusikalise kirjaoskuse all mõistetakse ainekavas sisalduvat noodikirja lugemise oskust koos musitseerimisega.

Õppekäigud (sh virtuaalsed) kontserdipaikadesse, teatritesse ning muuseumidesse kujundavad õpilaste silmaringi ja muusikalist maitset, teadmisi kohalikust, oma riigi ja Euroopa kultuuripärandist ning nende rollist maailmas ja peamistest kultuurisaavutustest (sh popkultuurist).

Muusikaõpetuse lahutamatuks osaks on kontserdielu korraldamine koolis, et õpilastel tekiks muusika kuulamise harjumus ning nad saaksid ürituste korraldamise kogemuse.

6. Hindamine

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest ning Põlva Kooli hindamise korraldustest.

Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekohaks järgneva õppe kujundamisele, stimuleerib ning motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele.

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi.

Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, pillimängu, muusikalist liikumist, omaloomingut, muusika kuulamist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust ning ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, hinnangut enese ja kaasõpilaste osalemisele ning saavutustele õppes.

Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata.

Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana kokkuvõtval hindamisel. Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. 7.-9.kl. hinnatakse lisaks laulmisele, pillimängule ja loovtegevusele muusikalisi teadmisi ning oskust neid kasutada muusikalises tegevus.

7.klass – 1 tund nädalas (35 tundi)

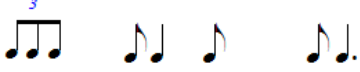
Kooliastme õpitulemused	Õpitulemused ja õppesisu	Metoodilised soovitud	Soovitud hindamiseks	Lõiming	Õpikeskkonna vajadus
<p>* <u>Osaleb</u> meeleldi muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib muusika erinevaid avaldusvorme;</p> <p>* <u>oskab</u> kuulata iseennast ja kaaslast ning hindab enda ja teiste panust koos muusitseerides; suhtub kohuse-tundlikult endale võetud ülesannetesse;</p> <p>* <u>kasutab</u> infotehnoloogia vahendeid muusikalistes tegevustes.</p> <p>* <u>valdab</u> ülevaadet muusikaga seotud elukutsest ja võimalustest muusikat õppida.</p>	<p>Laulmine, pillimäng, liikumine, omalooming, muusika kuulamine.</p>	<p>* Kõikide õpilaste võimalikult suur kaasamine muusikalistesse tegevustesse arvestades nende muusikalisi võimeid ja arengut.</p> <p>* Vormid – individuaalne, paaris- ja rühmatöö; loovtöö; vestlus ja arutelu.</p>	<p>* Eesmärgiks on õpilaste muusikalise arengu toetamine ja loovuse arendamine muusikaliste tegevuste kaudu.</p>	<p>Eesti keel, kirjandus, matemaatika, loodusõpetus, inimeseõpetus, bioloogia, geograafia, tehnoloogiaõpetus, kunst, kehaline kasvatus, võõrkeeled, ajalugu, arvutiõpetus, käsitöö (rahvaste kultuuripärand, teiste rahvaste etnograafia inspiratsiooni allikana).</p>	<p>Liikumist võimaldav ruum, Orffi instrumentarium, naturaalklaver + tool, süntesaator, plokkflöödid või 6-keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, astmetrepp, käemärkide tabel, rütmikaardid, rütmimängud, rändnoot, noodijoonestikuga tahvel, muusikainstrumentide ja rahvapillide pildid, heliloojate portreed, muusika-keskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, internetiühendusega arvuti, noodistusprogr.</p>

<p>Laulmine * Laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt oma hääle omapärast;</p> <p>* laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaalinstrumentaal-koosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust;</p> <p>* oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislause</p> <p>* rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (laulmisel).</p>	<p>* Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoidu häälemurdeperioodil;</p> <p>* laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;</p> <p>* osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;</p> <p>* laulab peast kooliastme ühislause:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Eesti hümn“ (F. Pacius), • "Jää vabaks, Eesti meri" (V. Oksvort), • "Oma laulu ei leia ma üles" (V. Ojakäär) 	<p>* Õpilaste muusikaliste võimete arvestamine ja arendamine individuaalsel ja rühmas laulmisel (ansamblid, koorid);</p> <p>* laulude õppimine: noodi järgi astmenimedega, kuulmise ja noodi järgi astmenimedega, kuulmise järgi;</p> <p>* vestlus (laulu sisu, helilooja, teksti autor, väljendusvahendid).</p>	<p><u>Hindamisel arvestatakse:</u></p> <p>* loomulikku kehahoidu, selget diktsiooni, väljendusrikkust;</p> <p>* individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust;</p> <p>* aktiivset osavõttu ühislaulmisest;</p> <p>* helikõrguste tabamist lähtudes õpilase võimetest;</p> <p>* õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.</p>	<p><u>Eesti keel.</u> Teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon väljendusrikkus.</p> <p><u>Kirjandus</u> Laulutekstide autorid.</p> <p><u>Matemaatika</u> Laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamis- ja põhjendusoskus, paral-leelsed helistikud.</p> <p><u>Ühiskonnaõpetus</u> Liiklus-, kodu-, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg</p> <p><u>Kehaline kasvatus</u> Loomulik kehahoid ja hingamine.</p> <p><u>Bioloogia</u> Hingamine, häälehoid (k.a häälemurde perioodil), kuulmine ja kõrv, pärilikkus.</p> <p><u>Loodusõpetus</u> Liikum./dünaamika</p> <p><u>Inimeseõpetus</u> Õige, vale, normid-</p>	<p>Naturaalklaver + tool, süntesaator, akustilised kitarrid, trummikomplekt, noodijoonestikuga tahvel, rändnoot, astmetrepp; käemärkide tabel, rütmikaardid.</p>
--	---	--	--	--	---

				reeglid, heli.	
* Kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid).	* Laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodi-joonestikul erinevates kõrgus-positsioonides (SO, MI, RA, JO, RA ₁ , SO ₁ , JO ¹ , LE, NA, DI); * absoluutsete helikõrguste seostamine relatiivsete helikõrgustega (g-G ²); * duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega;	* Relatiivne meetod – laulmine astmetrepi, käemärkide, rändnoodi, rütmistatud astmete ja noodi järgi, mudellaulud; * kajamäng, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid.	<u>Hindamisel arvestatakse:</u> * ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist.	<u>Eesti keel</u> Silbitamine teksti rütmistamisel. <u>Matemaatika</u> Helipikkused ja -kõrgused, taktimõõt, murrud, helide vahelised suhted. <u>Tööõpetus</u> Omavalmistatud muusikateemalist mängude kasutamist rütmi- ja astmetöös.	
<u>Pillimäng</u> * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (pillimängus).	* Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või 6-keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i> 'des; * rakendab musitseerides akustilise kitarriga lihtsamaid akordmänguvõtmeid ning lähtub absoluutsetest heli-kõrgustest (tähtnimedest) pillimängus; * helistike C-duur, a-moll; G-duur, e-moll ning F-duur ja d-moll	* Orffi pedagoogika – kaasmängud, <i>ostinatod</i> , meloodilised rütmilised improvisatsioonid; * rütmimängud – rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid; * absoluutse süsteemi	<u>Hindamisel arvestatakse:</u> * teadmiste ja muusikaliste väljendus-vahendite rakendamist pillimängus; * individuaalset ja/või rühmas musitseerimist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust; * õpilase aktiivset osalemist instrumentaal-	<u>Matemaatika</u> Noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamis-õskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolm-kõlad), paralleelsed helistikud. <u>Tehnoloogiaõpetus</u> Lihtsate pillide	Orffi instrumentarium; akustilised kitarrid, trummikomplekt, plokkflöödid või 6-7 keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, rütmikaardid, rütmimängud.

	seostamine pillimänguga; D-h repertuaarist lähtuvalt.	kasutamine pillimängus; * süvendatult pilli õppinud õpilaste rakendamine musitseerimisel.	ansambelis või orkestris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel	valmistamine. <u>Kehaline kasvatus</u> Kehapillisaated, koordinatsioon, õiged mänguvõtted. <u>Loodusõpetus</u> Loodusnähtused- ja hääled, liikumine/dünaamika, jõud.	
<u>Muusikaline liikumine</u> * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (liikumises).	* Tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid; * väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid	* Orffi pedagoogika; * individuaalne, paaris- ja rühmatöö.	<u>Hindamisel arvestatakse:</u> * ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist; * sisu, meeleolu, ülesehituse ja erinevate maade muusika karakterite tunnetamist ja väljendamist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust.	<u>Kehaline kasvatus</u> Eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri ja muusika väljendusvahendite kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated <u>Matemaatika</u> Muusikapala vorm.	Liikumiseks sobiv ruum; muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d.
<u>Omalooming</u> * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (omaloomingus).	* Loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel; * loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või <i>ostinato</i> 'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel; * kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid); * loob tekste: regivärsse, laulu-	* Orffi pedagoogika – omaloomingulised kaasmängud, tekstid, muusikaline liikumine; rütmilis-meloodilised improvisatsioonid; * rondo- ja variatsioonivorm; * lihtsamate pillide	<u>Hindamisel arvestatakse:</u> * ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist; * muusikaliste teadmiste ja väljendusvahendite kasutamist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust.	<u>Eesti keel</u> Tekstide loomine. <u>Kehaline kasvatus</u> Loominguliste ideede väljendam. liikumises, koordinatsioon, õiged mänguvõtted. <u>Matemaatika</u> Muusikapala vorm,	Orffi instrumentarium, naturaalklaver, süntesaator, akustilised kitarrid, trummikomplekt, plokkflöödid/6-keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, astmetrepp,

	<p>sõnu jne; * väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu; *loominguliste ideede rakendamine arvutil olemasolevaid muusika-programme kasutades.</p>	<p>valmistamine; * kirjalik töö – töövihik; * infotehnoloogia – noodistusprogramm</p>		<p>taktimõõt/murdarv <u>Tööõpetus</u> Lihtsate pillide valm. <u>Arvutiõpetus</u> Lihtsate muusika-palade loomine muusikaprogrammi kasutades.</p>	<p>rütmikaardid, rändnoot, noodijoonestikuga tahvel.</p>
<p><u>Muusika kuulamine ja muusikalugu</u></p> <p>* Väljendab oma arvamust kuulnud muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult; * väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes; *teab autoriõigusi ja sellega kaasnevaid õigusi ja kohustusi; * rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates</p>	<p>* Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust (2-ja 3-osalist lihtvormi, variatsiooni- ja rondo-vormi); * arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; * arvestab teiste arvamust ning põhjendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult; *eesti tuntud interpretide, dirigentide, ansamblite, orkestrite ja muusika suursündmuste tundmine; * eristab kõla ja kuju järgi: <u>keelpillid</u>: poogenpillid viiul, viola e altviul, tšello, kontrabass, näppepillid harf, kitarr; <u>puhkpillid</u>: puupuhkpillid flööt,</p>	<p>* Individuaalne, paaris- ja rühmatöö; * vestlus, arutelu, analüüs; * orffi pedagoogika – visuaalne kunst, dramatiseering, liikumine jne.; * kirjalik töö – töövihik, essee, analüüs, uurimus, retsensioon, referaat, plakat jne; * infotehnoloogia – <i>power-point</i> presentatsioon jne.</p>	<p><u>Hindamisel arvestatakse</u>: * arutus-, väljendus- ja analüüsi oskust ning oma arvamuse põhjendamist muusika oskussõnavara kasutades (essee, suuline ettekanne); * 2- ja 3-osalise lihtvormi, variatsiooni- ja rondo-vormi eristamist; * hääleliikide eristamist kuuldeliselt; * vokaal- ja instrumentaal-muusika eristamist; * pillirühmade ja pillide eristamist kõla ja välimuse järgi, * sümfonia-, puhkpilli-, keelpilli- ja rahvapilli-orkestri eristamist kõla ja välimuse järgi; * oskust leida iseloomulikke jooni ning</p>	<p><u>Eesti keel</u> Sõnavara, sh muusikaline, suuline ja kirjalik väljendusoskus (essee, uurimus, referaat), õigekiri, väitlemine oma seisu-kohtade põhjendam. <u>Kirjandus</u> Teose autor, teksti analüüs. <u>Kunst</u> Muus. visualiseerim., plakatid, tämber. <u>Matemaatika</u> Võrdlemine, eristamine, muusikapala vorm, murdarvud - erinevad taktimõõdud,</p>	<p>Muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, VHS-id, internetiühendusega arvuti, heli- loojate portreed, rahvapillide pildid, muusika-instrumentide ja orkestrite pildid.</p>

<p>muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid; * leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused</p>	<p>klarnet, saksofon, oboe, fagott; vaskpuhkpillid: trompet, metsasarv, tromboon, tuuba; <u>löökpillid</u>: kindla helikõrgusega timpan, ksülofon; ebamäärase helikõrgusega (rütmipillid) suur trumm, väike trumm, taldrikud jt; <u>klahvpillid</u>: klaver, klavessiin, orel, akordion; *eristab kõla järgi pillikoosseise: <u>orkestrid</u>: (sümfoonia, puhkpilli-, keelpilli-, rahvapilliorkester) * on tutvunud Eesti ning Idamaade (Hiina, India, Jaapan, Iisrael jne.) muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;</p>		<p>võrrelda eesti ja valitud rahvaste muusikat. * oskust leida iseloomulikke jooni ning võrrelda eesti ja valitud rahvaste muusikat.</p>	<p>loogika – põhjendus, analüüs. <u>Ajalugu</u> Eesti ja erinevate maade kultuurilugu. <u>Bioloogia</u> Kuulmine/kõrv ja tervishoid, pärilikkus. <u>Geograafia</u> Riigid, pealinnad, rahvastik, rassid. <u>Arvutiõpetus</u> Muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis, esitlused.</p>	
<p><u>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara</u> * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;</p>	<p>* Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: * noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: * mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides; * mõistab helistike C–a, G–e, F–d (repertuaarist tulenevalt D–h) tähendust ning lähtub nendest</p>	<p>* Individuaalne, paaris- ja rühmatöö; * kirjalik töö – töövihik jne.</p>	<p><u>Hindamisel arvestatakse</u>: * muusikalise kirjaoskuse rakendamist laulmisel, pillimängus, muusikalises liikumises, omaloomingus; * I, II ja III kooliastme oskussõnade rakendamist muusika kuulamisel.</p>	<p><u>Eesti keel</u> Õigekiri, sh muusikaline. <u>Matemaatika</u> Noodivältused, taktimõõt, vorm, sümbolid, murrud, paralleelsed helistikud, eristamine. <u>Tööõpetus</u> Rütm- ja meloodiakaardid. <u>Kehaline kasvatus</u> Rahvatants, ladina ja standardtants.</p>	<p>Naturaalklaver, internetiühendusega arvuti, noodistusprogramm, astmetrepp, rändnoot, noodijoonestikuga tahvel, rütmikaardid, rütmimängud,</p>

	<p>musitseerides; * kasutab laulude õppimisel relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed); * + kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja sõnavara; * mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: a) sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused; b) rondo, variatsioon</p>			<p><u>Kunst</u> Kõlavärv. Võõrkeel Itaaliakeelsete muusikaliste terminite tähenduse mõistmine. <u>Arvutiõpetus</u> Muusikaterminitele seletuste leidmine internetis, lihtsate muusikalade loomine muusikaprogrammi kasutades.</p>	
<p><u>Õppekäigud</u> * Huvitub muusikaalasest tegevusest ja väärtustab seda ning osaleb kohalikus kultuurielus</p>	<p>* Arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil; * kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara.</p>	<p>* Individuaalne, paaris- ja rühmatöö; * vestlus, arutelu, analüüs või muud loovad väljundid – visuaalne kunst, dramatiseering, liikumine; * kirjalik töö – töövihik, essee, analüüs, uurimus, retsensioon, referaat, plakat jne.</p>	<p><u>Hindamisel arvestatakse:</u> * oma arvamuse põhjendamist; * originaalsust; * väljendusoskust; * muusika oskussõnade kasutamist; * tööpanust.</p>	<p><u>Eesti keel</u> Õigekiri, sõnavara <u>Kunst</u> Visuaalne muusikaelamuse kujutamine <u>Kehaline kasvatus</u> Muusika kujut. liikum. kaudu dramatiseering. <u>Matemaatik</u> Loogika analüüsi- ja põhjendusoskus. <u>Arvutiõpetus</u> Teabe otsimine, leidm. ürituste,</p>	<p>Kontserdid, muusikalavastused, muusikakoolid, raamatukogud, virtuaalsed õppekäigud, õuesõpe.</p>

				institutsioon. koht, lihtsate muus.- palade loomine, muus. programmi kasutades.	
--	--	--	--	---	--

Kasutatud õppekirjandus:

Anu Sepp, Aive Skuin, Karolina Sepp „Muusikaõpik“ 7.klassile 2011

Anu Sepp, Aive Skuin, Karolina Sepp „Muusikaõpetuse töövihik“ 7.klassile 2011

8.klass – 1 tund nädalas (35 tundi) ja 9.klass – 1 tund nädalas (35 tundi)

8.klass – 1 tund nädalas (35 tundi) ja

9.klass – 1 tund nädalas (35 tundi)

Kooliastme õpitulemused	Õpitulemused ja õppesisu	Metoodilised soovitud	Soovitud hindamiseks	Lõiming	Õpikeskkonna vajadus
<p>* Osaleb meelega muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib muusika erinevaid avaldusvorme;</p> <p>* oskab kuulata iseennast ja kaas-lasi ning <i>hindab enda ja teiste panust</i> koos musitseerides; suhtub kohuse-tundlikult endale võetud ülesannet.</p> <p>* kasut.infotehnoloogia vahendeid muusikalistes tegevustes;</p> <p>* valdab ülevaadet muusikaga seotud elukutsest ja võimalustest muusikat õppida.</p>	<p>Laulmine, pillimäng, liikumine, omalooming, muusika kuulamine.</p>	<p>* Kõikide õpilaste võimalikult suur kaasamine muusikalistesse tegevustesse arvestades nende muusikalisi võimeid ja arengut.</p> <p>* Vormid – individuaalne, paaris- ja rühmatöö; loovtöö; vestlus ja arutelu.</p>	<p>* Eesmärgiks on õpilaste muusikalise arengu toetamine ja loovuse arendamine muusikaliste tegevuste kaudu.</p>	<p>Eesti keel, kirjandus, matemaatika, ühiskonnaõpetus inimeseõpetus bioloogia, geograafia, füüsika, tehnoloogia-õpetus, kunst, kehaline kasvatus, võõrkeeled, ajalugu, arvutiõpetus, käsitöö (rahvaste kultuuri-pärand, teiste rahvaste etnograafia inspiratsiooni allikana).</p>	<p>Liikumist võimaldav ruum, Orffi instrumentarium, naturaalklaver + tool, süntesaator, plokkflöödid või 6-7 keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, astmetrepp, käemärkide tabel, rütmikaardid, rütmimängud, rändnoot, noodijoonestikuga tahvel, muusika-instrumentide ja rahvapillide pildid, heliloojate portreed, muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, internetiühendusega arvuti, noodistusprogramm</p>

<p><u>Laulmine</u></p> <p>* Laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas</p>	<p>* Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni,</p>	<p>* Õpilaste muusikaliste võimete arvestamine ja</p>	<p>Hindamisel arvestatakse: * loomuliku kehahoiu, selget diktsiooni,</p>	<p><u>Eesti keel</u>, Teksti tähenduse mõistmine – arutelu</p>	<p>Naturaalklaver + tool, süntesaator, akustilised kitarrid,</p>
---	---	---	--	--	--

<p>olenevalt oma hääle omapärast; * laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaal-instrumentaal-koosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust; * oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule * rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (laulmisel).</p>	<p>puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikap. stiili; järgib hääle-hoidu häälemurde-perioodil; * laulab ea- ja teemakohaseid ühe-kahe- ning paiguti kolmehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule; * osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti; * laulab peast kooliastme <u>ühislaule</u>: 8.klass F. Pacius Eesti hümn, Ü. Vinter „Laul Põhjamaast“, V. Ojakäär „Oma laulu ei leia ...“ 9.klass F. Pacius Eesti hümn, R. Valgre „Saaremaa valss“, G. Ernesaks „Mu isamaa on minu arm“</p>	<p>arendamine individuaalsel ja rühmas laulmisel (ansamblid, koorid); * laulude õppimine: noodi järgi astmenimedega, kuulmise ja noodi järgi astmenimedega; * vestlus (laulu sisu, helilooja, teksti autor, väljendusvahendid).</p>	<p>väljendusrikkust; * individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust; * aktiivset osavõttu ühislaulmisest; * helikõrguste tabamist lähtudes õpilase võimetest; * õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.</p>	<p>ja analüüs, diktsioon, väljendusrikkus <u>Kirjandus</u> Laulutekstide autorid. <u>Matemaatika</u> Laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamis- ja põhjendusoskus (loogika), paralleelsed helistikud. <u>Ühiskonnaõpetus</u> Liiklus-, kodu-, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo). <u>Kehaline kasvatus</u> Loomulik kehahoid ja hingamine. <u>Bioloogia</u> Hingamine, häälehoid (k.a häälemurde perioodil), kuulmine ja kõrv, pärilikkus. <u>Inimeseõpetus</u> Õige, vale, normidreeglid, <u>Füüsika</u> Heli ja selle omadused liikumine/jõud,</p>	<p>trummikomplekt, noodijoonestikuga tahvel, rändnoot, astmetrepp; käemärkide tabel, rütmikaardid.</p>
---	---	---	--	---	--

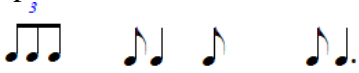
				võnkumine, müra.	
* Kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid).	* Laulab meloodiat relatiivseid heli-kõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodi joonestikul erinevates kõrgus-positioonides (SO, MI, RA, JO, RA ₁ , SO ₁ , JO ¹ , LE, NA, DI); * absoluutsete heli-kõrguste seostam. relatiivsete heli-kõrgustega (g-G ²); * duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega;	* Relatiivne meetod – laulmine astmetrepi, käemärkide, rändnoodi, rütmistatud astmete ja noodi järgi, mudellaulud; * kajamäng, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid.	Hindamisel arvestatakse: *ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist.	<u>Eesti keel</u> Silbitamine teksti rütmistamisel. <u>Matemaatika</u> Helipikkused ja -kõrgused, taktimõõt, murrud, helide vahelised suhted. <u>Tööõpetus</u> Omavalmistatud muusikateemaliste mängude kasutamine rütmi- ja astmetöös.	
<u>Pillimäng</u> * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (pillimängus).	* Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või 6-7 keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i> ’des; * rakendab musitseerides akustilise kitarriga lihtsamaid akordmängu-võtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus; * helistike C-duur, a-moll; G-duur, e-moll ning F-duur ja d-moll seostamine pillimänguga; D-h repertuaarist lähtuvalt.	* Orffi pedagoogika – kaasmängud, ostinatod, meloodilis-rütmilised improvisatsioonid; * rütmimängud – rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid; * absoluutse süsteemi kasutamine pillimängus; * süvendatult pilli õppinud õpilaste rakedamine musitseerimisel.	Hindamisel arvest.: * teadmiste ja muusikaliste väljendusvahendite rakendamist pillimängus; * individuaalset ja/või rühmas musitseerimist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust; *õpilase aktiivset osalemist instrumentaalansambelis või orkestris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse	<u>Matemaatika</u> Noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamis-oskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad), paralleelsed helistikud. <u>Tehnoloogiaõpetus</u> Lihtsate pillide valmistamine. <u>Kehaline kasvatus</u> Kehapillisaated, koordinatsioon, õiged mänguvõtted. <u>Füüsika</u>	Orffi instrumentarium; akustilised kitarrid, trummikomplekt, plokkflöödid või 6-7 keelsed väikekanneld, omavalmistatud pillid, rütmikaardid, rütmimängud.

			õppetegevuse osana koondhindamisel.	Heli ja selle omadused, liikumine/jõud, võnkumine, müra.	
<p><u>Muusikaline liikumine</u> * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (liikumises).</p>	<p>* Tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid * väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid: (valikuliselt) 8.klass - Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika. 9.klass - Prantsuse, Itaalia, Aafrika</p>	<p>* Orffi pedagoogika; * individuaalne, paaris- ja rühmatöö.</p>	<p>Hindamisel arvest.: *ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist; *sisu, meeleolu, ülesehituse ja erinevate maade muusika karakterite tunnetamist ja väljendamist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust.</p>	<p><u>Kehaline kasvatus</u> Eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri ja muusika väljendusvahendite kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated <u>Matemaatika</u> Muusikapala vorm.</p>	<p>Liikumiseks sobiv ruum; muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d.</p>
<p><u>Omalooming</u> * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (omaloomingus).</p>	<p>* Loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel; * loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või <i>ostinato</i>'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel; * kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid); * loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne;</p>	<p>* Orffi pedagoogika – omaloomingulised kaasmängud, tekstid, muusikal. liikumine; rütmilis-meloodilised improvisatsioonid; * rondo- ja variatsioonivorm; * lihtsamate pillide valmistamine; * kirjalik töö-töövihik;</p>	<p>Hindamisel arvestatakse: * ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist; * muusikaliste teadmiste ja väljendusvahendite kasutamist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust.</p>	<p><u>Eesti keel</u> Tekstide loomine. <u>Kehaline kasvatus</u> Loominguliste ideede väljendamine liikumises, koordinatsioon, õiged mänguvõtted. <u>Matemaatika</u> Muusikapala vorm, taktimõõdud/murd-</p>	<p>Orffi instrumentarium, naturaalklaver, süntesaator, akustilised kitarrid, trummikomplekt, plokkflöödid/6-7 keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, astmetrepp, rütmikaardid,</p>

	* väljendab muus. karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu; *loominguliste ideede rakendamine arvutil olemasolevaid muusikaprogramme kasutades	* infotehnoloogia – noodistusprogramm		arvud <u>Tööõpetus</u> Lihtsate pillide valmistamine. <u>Arvutiõpetus</u> Lihtsate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades.	rändnoot, noodijoonestikuga tahvel.
--	--	---------------------------------------	--	--	-------------------------------------

<u>Muusika kuulamine ja muusikalugu</u> * Väljendab oma arvamust kuulatud muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult; * väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes; * teab autoriõigusi ja sellega kaasnevaid õigusi ja kohustusi; * rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates	* Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusika-teose ülesehitust (2-ja 3-osalist lihtvormi, variatsiooni- ja rondo vormi); * arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; * arvestab teiste arvamust ning põhjendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult; *eesti tuntud interpretide, dirigentide, ansamblite, orkestrite ja muusika suursündmuste tundmine; 8.klassi õpilane *eristab kõla ja kuju järgi: <u>keelpille</u> , <u>puu-</u> ning	* Individuaalne, paaris- ja rühma-töö; * vestlus, arutelu, analüüs; * Orffi pedagoogika – visuaalne kunst, dramatiseering, liikumine jne. * kirjalik töö – töövihik, essee, analüüs, uurimus, retsensioon, referaat, plakat jne; * infotehnoloogia – <i>power-point</i> presentatsioon jne.	Hindamisel arvestatakse: * arutus-, väljendus- ja analüüsioskust ning oma arvamuse põhjendamist muusika oskussõnavara kasutades (essee, suuline ette-kanne); * 2- ja 3-osalise lihtvormi, variatsiooni- ja rondo vormi eristamist; * hääleliikide eristamist kuuldelselt; * vokaal- ja instrumentaalmuusika eristamist; * pillirühmade ja pillide eristamist kõla ja välimuse järgi, * sümfoonia-, puhkpilli-, keelpilli- ja rahvapilliorkestri	<u>Eesti keel</u> Sõnavara, sh muusikaline, suuline ja kirjalik väljendusoskus (essee, uurimus, referaat), õigekiri, väitlemine oma seisukohtade põhjendamiseks. <u>Kirjandus</u> Teose autor, teksti analüüs. <u>Kunst</u> Muusika meeleolu visualiseerimine, plakatid, tämber. <u>Matemaatika</u> Võrdlemine, eristam, muusikapala vorm, murdarvud -	Muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, VHS-id, heliloojate portreed, rahvapillide pildid, internetiühendusega arvuti, muusikainstrumentide ja orkestrite pildid.
--	--	---	---	---	---

<p>muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid; * leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning <i>toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused.</i></p>	<p><u>vaskpuhkpille</u> ja <u>löökpille</u> *<u>klahvpille</u>: klaver, klavessiin, orel, akordion; *<u>elektrofone</u>: süntesaator, elektriklaver; *eristab kõla järgi pillikoosseise - orkestrid: sümfoonia-, puhkpilli-, keelpilli-, rahvapilliorkester ansamblid: keelpillikvartett, pop – ja rockansambel * on tutvunud Eesti ning Hispaania, Põhja - ja Ladina – Ameerika muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt; * tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi.</p> <p>9.klassi õpilane *eristab kõla ja kuju järgi: <u>keelpille</u>, <u>puu-</u> ning <u>vaskpuhkpille</u>, <u>löökpille</u>, <u>klahvpille</u> ja <u>elektrofone</u>: *eristab pop-, džäss-, filmi- ja lavamuusikat (ooper, operett, muusikal ja ballett) * on tutvunud Eesti ning Prantsuse, Itaalia ja Aafrika muusika-pärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt; * tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi.</p>		<p>eristamist kõla ja välimuse järgi; * oskust leida iseloomulikke jooni ning võrrelda eesti ja valitud rahvaste muusikat.</p>	<p>erinevad taktimõõdud, loogika – põhjendus, analüüs. <u>Ajalugu</u> Eesti ja erinevate maade kultuurilugu. Rahvused, riigid ja nende tavad, konkurents, moraal, eetika, elukutsevalik. <u>Füüsika</u> Heli ja selle omadused, liikumine / jõud, võnkumine, müra. <u>Bioloogia</u> Kuulmine/kõrv ja tervishoid, pärilikkus. <u>Geograafia</u> Riigid, pealinnad, rahvastik, rassid. <u>Arvutiõpetus</u> Muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis, esitlused.</p>	
---	--	--	--	---	--

<p><u>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara</u> * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;</p>	<p>* Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: * noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: * mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides; * mõistab helistike C–a, G–e, F–d (repertuaarist tulenevalt D–h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides; * kasutab laulude õppimisel relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed); * + kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja sõnavara; * mõistab oskussõnade tähend. ja kasutab neid praktikas: a) <u>8. ja 9.kl.</u> sümfooniaorkester, kammer- ja keelpilliorkester, partituur, muusikainstrumentide nimed; b) <u>9.klass</u> ooper, operett, ballett muusikal, filmimuusika sümfoonia, instrumentaalkontsert</p>	<p>* Individuaalne, paaris- ja rühmatöö; * kirjalik töö – töövihik jne.</p>	<p>Hindamisel arvestatakse: *muusikalise kirjaoskuse rakendamist laulmisel, pillimängus, muusikalises liikumises, omaloomingus; * I, II ja III kooliastme oskussõnade rakendamist muusika kuulamisel.</p>	<p><u>Eesti keel</u> Õigekiri, sh muusikaline. <u>Matemaatika</u> Noodivältused, taktimõõt, vorm, sümbolid, murrud, paralleelsed helistikud, eristamine <u>Tööõpetus</u> Rütmi- ja meloodia-kaardid. <u>Kehaline kasvatus</u> Rahvatants <u>Kunst</u> Kõlavärv. <u>Võõrkeel</u> Itaaliakeelsete muusikaliste terminite tähenduse mõistmine. <u>Arvutiõpetus</u> Muusikaterminite seletuste leidmine internetis, lihtsate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades.</p>	<p>Naturaalklaver, internetiühendusega arvuti, noodistusprogramm, astmetrepp, rändnoot, noodijoonestikuga tahvel, rütmikaardid, rütmimängud</p>
---	--	--	---	---	---

	<p>c) spirituaal, gospel, jazz d) 8. ja 9.kl. rondo, variatsioon, pop- ja rokkmuusika e) bassivõti</p>				
<p><u>Õppekäigud</u> * Huvitub muusikaalasest tegevusest ja väärtustab seda ning osaleb kohalikus kultuurielus</p>	<p>* Arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil; * kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara.</p>	<p>* Individuaalne, paaris- ja rühma-töö; * vestlus, arutelu, analüüs või muud loovad väljundid – visuaalne kunst, dramatiseering, liikumine; * kirjalik töö – töövihik, essee, analüüs, uurimus, retsensioon, referaat, plakat jne.</p>	<p>Hindamisel arvestatakse: * oma arvamuse põhjendamist; * originaalsust; * väljendusoskust; * muusika oskussõnade kasutamist; * tööpanust.</p>	<p><u>Eesti keel</u> Õigekiri, sõnavara, sh muusikaline. <u>Kunst</u> Visuaalse muusika-elamuse kujutamine <u>Kehaline kasvatus</u> Muus. elamuse kujut. liikum. kaudu ja dramatiseering <u>Matemaatika</u> Loogika, arutlus-, analüüsi- ja põhjendusoskus. <u>Arvutiõpetus</u> Teabe otsimine ja leidmine ürituste, insti-tutsioonide kohta, lihtsate muusikapalade loomine muus.progr. kasutamine</p>	<p>Kontserdid, muusikalavastused, muusikakoolid, raamatukogud, virtuaalsed õppekäigud, õuesõpe.</p>

Kasutatud õppekirjandus:

Aive Skuin, Karolina Sepp, Jaak Ojakäär, Anu Sepp „Muusikaõpik“ 8.klassile 2007

Aive Skuin, Karolina Sepp „Muusikaõpik“ 9.klassile 2009